

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Державна регуляторна служба України

Про проєкт Закону

В додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 26.02.2025 № 1/3642-25 направляємо доопрацьований текст проєкту Закону України «Про професійну освіту» з урахуванням пропозицій і зауважень за результатами узгоджувальної наради, яка відбулася 12.03.2025.

Додатки: 1. Проєкт акта на 113 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

Андрій ВІТРЕНКО

Ірина Шумік, 0679593060
Наталія Атаманенко, 0972074083

МОН № 1/4824-25 від 13.03.2025

Підписав: Вітренко Андрій Олександрович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000FF902F00E0F2D500
Дійсний: з 26.06.2024 17:17:27 по 26.06.2026 17:17:27

ПРОЄКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про професійну освіту

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи професійної освіти, створення умов для професійної самореалізації особистості та забезпечення потреб суспільства і держави у фахових спеціалістах та кваліфікованих кадрах.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) **автономія** – право закладу професійної освіти на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом;

2) **академічна мобільність у професійній освіті** – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися в іншому закладі освіти, на підприємстві, в установі чи організації на території України чи поза її межами;

3) **військовий заклад професійної освіти** – державний заклад професійної освіти, що здійснює підготовку здобувачів професійної освіти для потреб Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань з присвоєнням кваліфікацій за військовими професіями на відповідному рівні Національної рамки кваліфікацій, з метою їх подальшої служби на посадах осіб рядового та сержантського (старшинського) складу;

4) **грант для здобуття професійної освіти за дуальною формою** – цільова безповоротна фінансова допомога за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів, що забезпечує повну або часткову оплату вартості навчання в закладах професійної освіти та у суб'єктів господарювання.

5) **державний заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання** (далі – **заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання**) – заклад професійної освіти, який здійснює професійну підготовку здобувачів освіти для потреб центральних органів виконавчої влади у сферах публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності; захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; цивільного захисту; виконання кримінальних покарань та пробації;

6) **державний стандарт професійної освіти** (далі – **державний стандарт**) – це система вимог до обов’язкових компетентностей, результатів навчання та освітніх програм для здобуття освітнього рівня «фаховий спеціаліст»;

7) **заклад професійної освіти** – це юридична особа або структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, основним видом діяльності якої є освітня діяльність, спрямована на забезпечення здобуття особами професійної освіти відповідно до державного стандарту професійної освіти та проходження професійного навчання відповідно до професійних стандартів;

8) **засновник закладу професійної освіти** – орган державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична та/або юридична особа, рішенням та за рахунок майна яких засновано заклад професійної освіти або які в інший спосіб відповідно до законодавства набули прав і обов’язків засновника;

9) **здобувачі професійної освіти** – студенти закладів професійної освіти, слухачі, курсанти (слухачі) закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військових закладів професійної освіти;

10) **індивідуальна освітня траєкторія** – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача професійної освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем професійної освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб’єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, освітніх компонентів і рівня їх складності, методів і засобів навчання;

11) **курсанти (слухачі) військового закладу професійної освіти** – особи, зараховані до військового закладу професійної освіти, які здобувають професійну освіту у встановленому порядку;

12) **курсанти (слухачі) закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання** – особи, зараховані до державного закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, які здобувають професійну освіту шляхом професійної підготовки у встановленому порядку;

13) **освітній процес у сфері професійної освіти** – система науково-методичних, педагогічних і організаційно-практичних заходів, спрямованих на розвиток особи, яка навчається у закладі професійної освіти шляхом формування та застосування його компетентностей, необхідних для професійної діяльності за певною професійною кваліфікацією, конкурентоздатності на ринку праці, кар'єрного зростання, розвитку особистості впродовж життя;

14) **перепідготовка** – здобуття особою професійної кваліфікації за іншою професією, ніж попередньо здобута;

15) **підвищення кваліфікації** – здобуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих професійних компетентностей в межах конкретної професії (виду занять), розширення та поглиблення раніше здобутих професійних знань, умінь і навичок на рівні вимог виробництва чи сфери послуг;

16) **професійна підготовка** – здобуття особою необхідних компетентностей, визначених освітніми стандартами та/або освітніми програмами для подальшої професійної (службової) діяльності;

17) **регіональне замовлення освітніх послуг у сфері професійної освіти (далі – регіональне замовлення)** – засіб задоволення потреб економіки держави, регіону та суспільства у фахових спеціалістах, забезпечення конституційного права громадян на професійну освіту відповідно до їх інтересів та здібностей;

18) **система професійної освіти** – це сукупність учасників освітнього процесу, закладів професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, органів управління у сфері професійної освіти, наукових установ, центрів розвитку професійної освіти, суб'єктів, які відповідно до цього Закону виконують функцію оцінювання якості професійної освіти, суб'єктів, що здійснюють визнання і підтвердження професійних кваліфікацій, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері професійної освіти, та освітніх програм професійної освіти;

19) **студент** – особа, яка зарахована до закладу професійної освіти та у встановленому порядку здобуває професійну освіту;

20) **формальне професійне навчання** – професійне навчання у закладі професійної освіти відповідно до освітніх програм та професійних стандартів, за результатами якого видається документ про освіту встановленого зразка.

21) **якість професійної освіти** – відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та державному стандарту, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, яка забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

2. Інші терміни вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про освіту», Бюджетному кодексі України, Законі України «Про адміністративну процедуру», Законі України «Про зайнятість населення» та інших нормативно-правових актах.

3. У цьому Законі терміни «роботодавець», «організації роботодавців» та «об'єднання організацій роботодавців» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності».

У цьому Законі терміни «Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)», «кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС)» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про вищу освіту».

4. У цьому Законі, якщо не зазначено інше, під терміном «професійна кваліфікація» розуміється повна професійна кваліфікація.

Стаття 2. Законодавство України про професійну освіту

1. Законодавство про професійну освіту базується на Конституції України і складається із Закону України «Про освіту», цього Закону та інших актів законодавства України, що регламентують діяльність у сфері професійної освіти, та чинних міжнародних договорів України.

2. Заклад професійної освіти має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної Законом України «Про освіту», цим Законом та установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством.

3. Заклад професійної освіти, інший суб'єкт освітньої діяльності має свободу і право самостійно та відповідно до законодавства визначати порядок і умови надання особам освітніх послуг у сфері неформальної освіти.

Стаття 3. Державна та регіональна політика у сфері професійної освіти

1. Державна політика у сфері професійної освіти визначається Верховною Радою України, реалізується Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

2. Державна та регіональна політики у сфері професійної освіти формуються і реалізуються на основі результатів наукових досліджень, кращого українського та іноземного досвіду з урахуванням прогнозів, статистичних даних та індикаторів розвитку з метою задоволення потреб людини, територіальних громад та суспільства, забезпечення ринку праці кваліфікованими кадрами.

3. Завданнями державної політики у сфері професійної освіти є:

забезпечення конституційного права особи на здобуття професійної освіти відповідно до її інтересів та здібностей;

створення правових, організаційних та фінансових умов для функціонування та розвитку системи професійної освіти;

забезпечення доступності професійної освіти;

створення умов для забезпечення якості професійної освіти та якості освітньої діяльності;

створення умов для реалізації закладами професійної освіти фінансової, академічної, організаційної та кадрової автономії;

сприяння інвестиційним проектам та державно-приватному партнерству у сфері професійної освіти;

створення умов для здобуття професійної освіти впродовж життя;

забезпечення права на здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

створення умов для інтеграції системи професійної освіти України у світову систему освіти та європейський освітній простір;

формування вимог до мережі закладів професійної освіти.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування формують та реалізують свої політики, ґрунтуючись на засадах, визначених Законом України «Про освіту», а також на таких принципах:

інноваційної діяльності та випереджувального підходу;

партнерства і співробітництва;

гармонізації та інтеграції з європейськими системами кваліфікацій;
відповідності потребам національного і регіональних ринків праці;
доступності, наступності та гнучкості траєкторій здобуття професійної освіти впродовж життя;
гендерної рівності.

5. З метою реалізації державної та регіональної політик у сфері професійної освіти, зокрема сприяння працевлаштуванню випускників закладів професійної освіти, розвитку системи професійної освіти, органи державної влади та органи місцевого самоврядування співпрацюють з роботодавцями, їх організаціями та об'єднаннями, зокрема, для реалізації інвестиційних проєктів, а також у формі державно-приватного партнерства.

Стаття 4. Право на професійну освіту

1. Кожен має право на професійну освіту. Право на професійну освіту включає право на здобуття професійної освіти впродовж всього життя, право на доступність професійної освіти, право на безоплатну професійну освіту в державних і комунальних закладах професійної освіти у випадках і порядку, визначених Конституцією України та законами України.

2. Право на професійну освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак.

Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття професійної освіти, крім випадків, встановлених Конституцією України та законами України.

Не вважається дискримінацією встановлення обмежень і привілеїв, що визначаються специфічними умовами здобуття професійної освіти, зумовленими особливостями отримання професійної кваліфікації.

3. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування створюють рівні умови та можливості для здобуття професійної освіти, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечують виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері професійної освіти.

4. Особа, яка має статус закордонного українця або яку визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту згідно із Законом України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», має рівні з громадянами України права на професійну освіту.

5. Іноземці, особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, здобувають професійну освіту в Україні відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.

6. Усі особи, які здобувають професійну освіту у закладі професійної освіти мають рівні права та обов'язки з урахуванням особливостей, визначених законодавством та установчими документами закладу професійної освіти.

Стаття 5. Забезпечення доступності здобуття професійної освіти

1. Доступність здобуття професійної освіти забезпечується шляхом: формування та розвитку мережі закладів професійної освіти;

забезпечення безоплатності здобуття професійної освіти, крім випадків, визначених цим Законом;

зарахування до закладів професійної освіти без проведення конкурсу, крім випадків, визначених цим Законом, незалежно від адреси задекларованого/зареєстрованого місця проживання здобувача професійної освіти;

впровадження різних форм здобуття професійної освіти;

створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у сфері професійної освіти;

встановлення різної тривалості здобуття професійної освіти залежно від попередньо здобутих результатів навчання чи професійних кваліфікацій;

впровадження принципів універсального дизайну відповідно до потреб та інтересів усіх учасників освітнього процесу у сфері професійної освіти, зокрема осіб з особливими освітніми потребами;

реалізація освітніх компонентів способами, що є найбільш прийнятними для осіб відповідного віку, зокрема, шляхом адаптації/модифікації змісту освітніх компонентів для осіб з особливими освітніми потребами;

2. Мережа закладів професійної освіти державної та комунальної форми власності формується з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій в областях, а також відповідно до освітніх потреб територіальної громади та суспільства.

Стаття 6. Кваліфікації професійної освіти

1. За результатами здобуття професійної освіти, визначеними державним стандартом та освітньою програмою, особі присуджується освітня кваліфікація «фаховий спеціаліст», що відповідає 4 рівню Національної рамки кваліфікацій, та присвоюються одна або декілька професійних кваліфікацій, які відповідають 4 або 5 рівню Національної рамки кваліфікації.

2. За результатами формального професійного навчання, визначеного освітніми програмами та професійними стандартами, особі присвоюються та/або підтверджуються професійні кваліфікації, які відповідають 3-5 рівням Національної рамки кваліфікацій.

3. Особа, яка отримала освітню кваліфікацію «фаховий спеціаліст» на рівні професійної освіти, може продовжити навчання на наступних рівнях освіти, зокрема, за скороченою освітньою програмою у випадках та порядку, визначених законодавством.

4. Заклади професійної освіти мають право здійснювати підготовку на рівні фахової передвищої освіти. Ліцензування такої освітньої діяльності та акредитація відповідних освітньо-професійних програм, здійснюються в загальному порядку.

Стаття 7. Державний стандарт професійної освіти

1. Державний стандарт розробляється та переглядається не рідше одного разу на 5 років центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, та затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. До розроблення державного стандарту можуть залучатися інші центральні органи виконавчої влади, наукові установи, громадські об'єднання, зокрема, фахові організації (професійні асоціації), об'єднання роботодавців, інші інститути громадянського суспільства, експерти.

3. Державний стандарт визначає:

вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувача професійної освіти для присвоєння освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст»;

обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст»;

розподіл обсягу навчального навантаження здобувачів професійної освіти між обов'язковими та вибіркковими освітніми компонентами.

Стаття 8. Індивідуальна освітня траєкторія

1. Здобувач професійної освіти має право формувати власну індивідуальну освітню траєкторію шляхом визначення освітніх цілей, а також вибору суб'єкта (суб'єктів) освітньої діяльності та запропонованих ним (ними):

форм здобуття професійної освіти;

освітньої програми (освітніх програм);

вибіркових модулів, інших освітніх компонентів.

2. Здобувач професійної освіти має право на визнання результатів навчання, передбачених професійним стандартом та/або освітньою програмою, що були здобуті ним шляхом неформальної та/або інформальної освіти, а також при реалізації права на академічну мобільність.

Визнання таких результатів навчання відбувається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

3. При складанні індивідуального навчального плану, в тому числі для перепідготовки або підвищення кваліфікації, здобувач професійної освіти має право на врахування визнаних результатів навчання, здобутих на інших рівнях освіти або шляхом неформальної та/або інформальної освіти у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. Здобувачі професійної освіти реалізують право на академічну мобільність у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України в іншому закладі освіти, на підприємстві, в установі чи організації на території України чи поза її межами.

За здобувачами професійної освіти, які реалізують право на академічну мобільність, зберігається місце основного навчання та виплата стипендії у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Розділ II

ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВИТИ

Стаття 9. Порядок та умови здобуття професійної освіти

1. Особа має право здобувати професійну освіту на основі базової середньої освіти або повної загальної середньої освіти.

Здобуття професійної освіти на основі базової середньої освіти відбувається, як правило, з одночасним здобуттям профільної середньої освіти.

Особа має право здобувати професійну освіту без здобуття профільної середньої освіти, яку вона має право здобувати в іншому закладі освіти в будь-який інший час впродовж життя.

Особи, які не мають базової середньої освіти, мають право у порядку, затвердженому Кабінету Міністрів України, здобувати у закладах професійної освіти професійні кваліфікації, якщо це передбачено професійними стандартами.

2. Кожна особа має право впродовж життя безоплатно здобути професійну освіту за рахунок коштів державного або місцевого бюджету незалежно від наявності у неї здобутої фахової передвищої або вищої освіти з урахуванням здобутих раніше результатів навчання.

3. Особа має право впродовж життя безоплатно здобувати професійну освіту за іншою (іншими) професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) / підвищити професійну кваліфікацію, але не раніше, ніж через три роки після завершення безоплатного здобуття професійної освіти за попередньо здобутою професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) / підвищенням професійної кваліфікації, за умови наявності підтвердженого страхового стажу не менше двох років, а також за умови наявності вільних місць після зарахування осіб, які безоплатно здобуватимуть професійну освіту вперше.

До завершення трирічного періоду та/або за відсутності підтвердженого страхового стажу особа має право безоплатно здобувати професійну освіту за іншою професійною кваліфікацією, якщо:

за станом здоров'я вона втратила можливість виконувати роботу за отриманою раніше професійною кваліфікацією, що підтверджується відповідним документом;

в інших випадках, передбачених законодавством.

Стаття 10. Тривалість здобуття професійної освіти

1. Тривалість здобуття професійної освіти за освітньою кваліфікацією «фаховий спеціаліст» з конкретної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) визначається державним стандартом та освітніми програмами закладів професійної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

2. Тривалість здобуття професійної освіти може бути змінена залежно від форми здобуття освіти, одночасного здобуття профільної середньої освіти та/або індивідуальної освітньої траєкторії здобувача професійної освіти.

3. Тривалість здобуття особою професійної освіти може бути скорочена на підставі оцінювання та/або визнання результатів навчання,

повних та часткових професійних кваліфікацій, раніше здобутих шляхом формальної, неформальної чи інформальної освіти у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. У порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, тривалість здобуття професійної освіти особами з особливими освітніми потребами може бути змінена.

Стаття 11. Правила прийому на навчання до закладів професійної освіти

1. Прийом на навчання до закладів професійної освіти здійснюється згідно з правилами прийому, що розробляються відповідно до законодавства та затверджуються керівником закладу професійної освіти.

Правила прийому на навчання до військових закладів професійної освіти та закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання затверджуються керівником та погоджуються центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військові заклади професійної освіти.

2. Прийом на навчання до закладу професійної освіти здійснює приймальна комісія, персональний склад та положення про яку затверджує керівник закладу професійної освіти.

3. Прийом на навчання до державних і комунальних закладів професійної освіти відбувається без конкурсу, крім випадку, коли кількість поданих заяв про вступ до закладу професійної освіти перевищує ліцензований обсяг за відповідною професійною кваліфікацією або відповідні обсяги підготовки за державним та регіональним замовленням.

Прийом заяв на місця для здобуття професійної освіти за державним та регіональним замовленням розпочинається не раніше дня оприлюднення на вебсайті закладу професійної освіти інформації про розміщення відповідних обсягів прийому в закладі професійної освіти і триває не менше одного місяця з дня оприлюднення відповідної інформації. У разі наявності вільних місць для навчання після закінчення визначеного строку заклад професійної освіти має право оголосити добір на вільні місця за державним та регіональним замовленням, але не більше ніж на один місяць після початку навчального року для відповідної навчальної групи.

4. Правила прийому можуть визначати умови та порядок зарахування осіб для:

здобуття професійної освіти за державним замовленням;
здобуття професійної освіти за регіональним замовленням;
здобуття професійної освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб;
здобуття професійної освіти за різними освітніми програмами;
перепідготовки;
підвищення кваліфікації.

5. Правила прийому мають містити:

виключний перелік документів, що необхідні для прийому на навчання особи до закладу професійної освіти;

перелік категорій осіб, які мають переважне право на прийом на навчання до закладу професійної освіти поза конкурсом або першочергово;

терміни і строки подання та розгляду документів, зарахування на навчання;

порядок оскарження рішень приймальної комісії;

умови та порядок проведення конкурсу для прийому на навчання осіб за відповідними освітніми програмами (у разі його проведення);

інші вимоги, умови та порядки, які не суперечать законодавству.

6. Заклад професійної освіти не має права відмовити особі у прийнятті документів та у прийомі на навчання за відсутності задекларованого/зареєстрованого місця проживання особи на відповідній території.

7. Вступники, які мають право на пільги, передбачені законами України, користуються переважним правом на прийом до закладів професійної освіти поза конкурсом або першочергово.

8. Заклади професійної освіти та їх засновники створюють умови для вступників з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення універсального дизайну та/або розумного пристосування.

9. Заклади професійної освіти можуть організовувати прийом документів за допомогою цифрових технологій з урахуванням вимог законодавства щодо захисту персональних даних.

10. Прийом на навчання до закладу професійної освіти може відбуватися протягом року, якщо це передбачено правилами прийому.

11. У разі зарахування на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб додатково укладається договір про надання освітніх

послуг між закладом професійної освіти та фізичною та/або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

Стаття 12. Переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти можуть бути переведені:

- 1) з одного закладу професійної освіти до іншого;
- 2) з однієї освітньої програми на іншу в межах одного закладу професійної освіти;
- 3) з однієї навчальної групи в іншу навчальну групу в межах професійної кваліфікації.

Переведення здобувачів професійної освіти здійснюється за рішенням керівника закладу професійної освіти з урахуванням здобутих результатів навчання, визначених освітньою програмою.

2. Здобувачі професійної освіти (крім закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військових закладів професійної освіти) мають право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, що унеможливають виконання освітньої програми (стан здоров'я, направлення для походження базової військової підготовки, сімейні обставини тощо). Таким особам надається академічна відпустка у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, порядку.

На період академічної відпустки за здобувачем професійної освіти зберігається статус студента, фінансове та матеріальне забезпечення якого здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

3. Підставами для відрахування здобувачів професійної освіти із закладів професійної освіти є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньою програмою;
- 2) заява про відрахування повнолітнього здобувача професійної освіти, одного з батьків/інших законних представників здобувача професійної освіти, який не досягнув повноліття;
- 3) переведення до іншого закладу освіти;
- 4) невиконання освітньої програми або індивідуального навчального плану (за його наявності);
- 5) порушення академічної доброчесності;

б) невиконання (порушення) умов договору про надання освітніх послуг (у разі його укладання);

7) інші випадки, передбачені законом.

4. Особі, яка відрахована із закладу професійної освіти до завершення навчання за освітньою програмою, видається академічна довідка. Форма академічної довідки затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

5. У разі відрахування або переведення до іншого закладу професійної освіти, загальної середньої освіти здобувачі професійної освіти (крім здобувачів освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання) можуть пройти в установленому порядку процедуру присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації у кваліфікаційному центрі та отримати сертифікат про професійну кваліфікацію або часткову професійну кваліфікацію.

6. Особи, які не завершили навчання за освітньою програмою (крім здобувачів освіти закладів професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військових закладів професійної освіти), мають право на поновлення на навчання у будь-якому закладі професійної освіти за відповідною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями), в межах ліцензованого обсягу закладу професійної освіти та з урахуванням здобутих результатів навчання.

7. Переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти та надання їм академічної відпустки здійснюються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти затверджується центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать такі заклади відповідно до вимог цього Закону та законодавства у відповідній сфері.

Стаття 13. Присудження та присвоєння кваліфікацій

1. Після завершення освітньої програми заклад професійної освіти проводить вихідне оцінювання, що передбачає державну кваліфікаційну атестацію, за участю представників роботодавців та їх об'єднань.

2. Державна кваліфікаційна атестація включає практичну та теоретичну складові.

3. Державна кваліфікаційна атестація здійснюється відкрито і прозоро. Особи, присутні на державній кваліфікаційній атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу, крім випадків, визначених законом.

4. За результатами державної кваліфікаційної атестації особі присуджується освітня кваліфікація «фаховий спеціаліст» та/або професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій.

5. Порядок проведення державної кваліфікаційної атестації, присудження/присвоєння освітньої та професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

6. Особі, яка не підтвердила результатів навчання, необхідних для присвоєння/підтвердження відповідних кваліфікацій, за її вимогою видається академічна довідка про проходження навчання за освітньою програмою.

7. Оцінювання результатів навчання, передбачених державним стандартом профільної середньої освіти, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Стаття 14. Документи про освіту

1. Особам, яким присуджено освітню кваліфікацію «фаховий спеціаліст», заклад професійної освіти видає диплом фахового спеціаліста.

У дипломі фахового спеціаліста зазначаються найменування закладу професійної освіти, що видав цей документ (у разі здобуття професійної освіти у відокремленому підрозділі іншого закладу освіти – також назва такого підрозділу), освітня кваліфікація «фаховий спеціаліст» та присвоєна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Невід'ємною частиною диплома фахового спеціаліста є додаток до диплома, в якому зазначається інформація про присвоєння освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст» та професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, перелік програмних результатів навчання, освітніх компонентів та кількість кредитів ЄКТС в них.

Порядок виготовлення, видачі та обліку дипломів фахового спеціаліста, вимоги до їх форми та/або змісту затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Інформація про видані дипломи фахових спеціалістів та додатки до них вноситься закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, крім випадків, передбачених законодавством.

2. За результатами присвоєння професійної кваліфікації або часткової професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації видається сертифікат, зразок якого затверджується Кабінетом Міністрів України.

У сертифікаті зазначаються найменування закладу професійної освіти, що видав цей документ (у разі професійного навчання у відокремленому підрозділі іншого закладу освіти – також назва такого підрозділу), присвоєна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, перелік програмних результатів навчання, освітніх компонентів та кількість кредитів ЄКТС в них.

Порядок виготовлення, видачі та обліку сертифікатів, вимоги до їх форми та/або змісту затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Інформація про видані сертифікати вноситься закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, крім випадків, передбачених законодавством.

3. Заклади професійної освіти, що реалізують програми профільної середньої освіти, видають свідоцтва про повну загальну середню освіту відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

4. За запитом здобувача професійної освіти (особи з порушенням зору) документи про освіту виготовляються з урахуванням забезпечення доступності відтвореної на ньому інформації (з використанням шрифту Брайля).

5. Документи про здобуття професійної освіти для осіб, які навчалися за державним (регіональним) замовленням, виготовляються за рахунок коштів державного (відповідного місцевого) бюджету.

Розділ III

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 15. Організація освітнього процесу

1. Освітній процес у закладах професійної освіти організовується відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, інших актів законодавства, та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, формування компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених відповідними освітніми програмами та/або професійними стандартами.

2. Мовою освітнього процесу у закладах професійної освіти відповідно до законів України «Про освіту» та «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у закладах професійної освіти є державна мова.

Засади мовної політики для здобуття профільної середньої освіти у закладах професійної освіти визначаються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини в комунальних закладах професійної освіти або через національні культурні товариства.

У групах з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, гарантується право на використання мови відповідної національної меншини в освітньому процесі поряд з державною мовою.

За рішенням засновника, якщо на момент вступу не менше 8 студентів виявили бажання, може бути створена окрема група, в якій здобуття професійної освіти на умовах державного та регіонального замовлення здійснюється мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому у такій групі вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

У групах, у яких здобуття професійної освіти здійснюється за кошти фізичних та/або юридичних осіб, освітній процес може бути організований мовами відповідних корінного народу чи національної меншини, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

Заклади професійної освіти приватної форми власності мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського

Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення особами, які навчаються у таких закладах, державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

3. Структура, початок та кінець навчального року (періоду навчання), семестру, тривалість навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, канікул, форми організації освітнього процесу визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у закладі професійної освіти (зокрема закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти) у межах часу, передбаченого освітньою програмою, з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо.

4. Положення про організацію освітнього процесу в державному та комунальному закладі професійної освіти розробляється на основі Примірного положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, ухвалюється педагогічною радою та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Положення про організацію освітнього процесу в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладі професійної освіти розробляється на основі Примірного положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, ухвалюється педагогічною радою, погоджується центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти, та затверджується керівником такого закладу.

Стаття 16. Форми здобуття професійної освіти

1. Формами здобуття професійної освіти є інституційна (очна (денна, вечірня), дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, на робочому місці (на виробництві)); дуальна.

Особа має право здобувати професійну освіту за різними формами або поєднуючи їх.

2. Положення про форми здобуття професійної освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 17. Дуальна форма здобуття професійної освіти

1. Дуальна форма здобуття професійної освіти – це спосіб здобуття професійної освіти, що поєднує навчання осіб у закладах освіти та інших

суб'єктів освітньої діяльності з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання, для здобуття освітньої та (або) професійної кваліфікації.

2. На студентів, які здобувають професійну освіту за дуальною формою, поширюються всі державні гарантії права і обов'язки здобувачів професійної освіти, передбачені цим Законом.

3. Навчання на робочому місці у суб'єктів господарювання здійснюється шляхом виконання трудових функцій в межах освітньої програми відповідно до студентського трудового договору.

4. Суб'єкт освітньої діяльності, який надає освітні послуги у сфері професійної освіти за дуальною формою здобуття професійної освіти, має право укладати договори з іншими організаціями, установами чи підприємствами державної, комунальної або приватної форми власності на надання послуг, пов'язаних із реалізацією освітньої програми.

5. Умови надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок надання органами державної влади грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою визначається Кабінетом Міністрів України.

Порядок надання органами місцевого самоврядування грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою визначається у встановленому ними порядку.

Стаття 18. Освітні програми

1. Освітні програми розробляються закладами професійної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами. До розроблення освітніх програм можуть залучатися роботодавці для забезпечення здобуття освітньої та професійних кваліфікацій.

2. Освітні програми розробляються для забезпечення здобуття особами:

професійних кваліфікацій, які відповідають 3-5 рівню Національної рамки кваліфікацій;

освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст», яка відповідає 4 рівню Національної рамки кваліфікацій, та професійних кваліфікацій, які відповідають 4, 5 рівню Національної рамки кваліфікацій.

3. Основою для розроблення освітньої програми підготовки фахового спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) є державний стандарт професійної освіти,

професійні стандарти, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційні характеристики відповідних професій.

Основою для розроблення освітніх програм, які передбачають лише присвоєння професійних кваліфікацій 3-5 рівнів Національної рамки кваліфікацій, є професійні стандарти, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційні характеристики відповідних професій. Порядок розроблення та затвердження таких освітніх програм визначається в установчих документах суб'єкта освітньої діяльності.

4. Освітня програма має модульну структуру і дає можливість здобувачу професійної освіти здобувати та підтверджувати часткові професійні кваліфікації, поєднувати їх у повні професійні кваліфікації впродовж життя.

5. Освітня програма підготовки фахового спеціаліста за однією або кількома професійними кваліфікаціями має містити:

- 1) форму здобуття професійної освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти здобувачів професійної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- 3) загальний обсяг навчального навантаження здобувачів професійної освіти;
- 4) перелік та обсяг обов'язкових і для вільного вибору здобувачами професійної освіти освітніх компонентів;
- 5) навчальний план;
- 6) очікувані програмні результати навчання, критерії їх оцінювання та форми оцінювання;
- 7) програми визначених освітніх компонентів (модулів, навчальних предметів, дисциплін, інтегрованих курсів, індивідуальних завдань, практики тощо);
- 8) опис ресурсного забезпечення реалізації освітньої програми;
- 9) корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби);
- 10) інші складові.

6. На основі освітньої програми з підготовки фахового спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією у порядку, визначеному закладом професійної освіти, для здобувача професійної освіти за його зверненням можуть розроблятися та затверджуватися індивідуальні навчальні плани.

Індивідуальний навчальний план містить перелік освітніх компонентів освітньої програми, послідовність, форму і темп їх засвоєння здобувачем професійної освіти з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії зі здобувачем професійної освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

8. Освітня програма з підготовки фахового спеціаліста за конкретною професійною кваліфікацією погоджується педагогічною радою і наглядовою радою та затверджується керівником закладу професійної освіти.

Освітня програма іншого суб'єкта освітньої діяльності затверджується у порядку, визначеному його установчими документами.

Освітня програма закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти складається з урахуванням вимог цього Закону, схвалюється педагогічною радою закладу професійної освіти, погоджується замовником кадрів і затверджується згідно з вимогами законодавства у відповідній сфері.

9. Освітні програми закладу професійної освіти можуть передбачати здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування, якщо здобувачі професійної освіти не отримали її раніше.

Обсяг таких освітніх програм на основі базової середньої освіти становить не менше 180 кредитів ЄКТС, зокрема, не менше 90 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або професії (групі професій).

За рішенням засновника освітні програми закладу професійної освіти можуть передбачати здобуття профільної середньої освіти академічного спрямування.

10. Освітні програми закладу професійної освіти, що реалізуються на основі базової середньої освіти, мають передбачати здобуття особами компетентностей, пов'язаних з реалізацією ними своїх прав і обов'язків як членів суспільства, усвідомленням цінностей демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.

Стаття 19. Форми організації освітнього процесу

1. Основними формами організації освітнього процесу в межах навчального навантаження в закладі професійної освіти є:

- 1) теоретична підготовка;
- 2) практична підготовка;

- 3) самотійна робота;
- 4) контрольні заходи.

Заклад професійної освіти має право встановлювати інші форми освітнього процесу.

2. Основними видами теоретичної підготовки є:

- групові заняття;
- індивідуальні заняття;
- інші види теоретичної підготовки.

3. Основними видами контрольних заходів є поточне, підсумкове та вихідне оцінювання (державна кваліфікаційна атестація). Порядок та форми контрольних заходів в закладах професійної освіти визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. З метою належної організації освітнього процесу у закладах професійної освіти формуються навчальні групи, зокрема, спеціальні, інклюзивні тощо.

5. Кількість здобувачів професійної освіти у навчальній групі, які здобувають професійну освіту за державним та регіональним замовленням у державному (комунальному) закладі професійної освіти, не має перевищувати 30 осіб.

Зменшення кількості здобувачів професійної освіти у навчальній групі протягом строку здобуття професійної освіти не є підставою для припинення функціонування цієї навчальної групи до закінчення здобуття кваліфікацій, передбачених освітніми програмами.

Стаття 20. Практична підготовка здобувачів професійної освіти

1. Практична підготовка є обов'язковою та невід'ємною формою організації освітнього процесу закладу професійної освіти, яка спрямована на формування та/або вдосконалення у здобувачів професійної освіти професійних компетентностей за обраною ними професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) відповідно до освітньої програми.

2. Практична підготовка здобувачів освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти проводиться відповідно до вимог цього Закону на полігонах, робочих місцях тощо з урахуванням специфіки професійної кваліфікації, за якою проходять навчання здобувачі професійної освіти, та може мати ознайомчий характер.

3. Практична підготовка здобувачів професійної освіти організовується відповідно до договорів, укладених між закладами професійної освіти та суб'єктами господарювання.

Відповідно до договорів, укладених між закладами професійної освіти та суб'єктами господарювання до 50 відсотків винагороди за проходження практичної підготовки здобувачів професійної освіти може направлятися на рахунок закладу професійної освіти для здійснення його статутної діяльності.

У разі відсутності договорів про проходження практичної підготовки з суб'єктами господарювання, заклад професійної освіти забезпечує практичну підготовку самостійно.

Строки і тривалість проходження практичної підготовки визначаються освітньою програмою та закріплюються у договорі з суб'єктами господарювання.

4. Суб'єкти господарювання, що організовують практичну підготовку, зобов'язані забезпечити умови праці відповідно до вимог законодавства про охорону праці, безпеки життєдіяльності та виробничої санітарії.

5. Під час практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів професійної освіти для цілей, не передбачених освітньою програмою та договором з суб'єктами господарювання.

6. Оплата праці в межах проходження практичної підготовки здійснюється на рахунок здобувачів професійної освіти відповідно до студентського трудового договору у порядку, визначеному законодавством.

7. Практична підготовка здобувачів професійної освіти у закладі професійної освіти, суб'єктів господарювання здійснюється під керівництвом педагогічних працівників з практичної підготовки закладу професійної освіти, керівників практичної підготовки та наставників із числа працівників суб'єктів господарювання.

Стаття 21. Здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування у закладах професійної освіти

1. Профільна середня освіта професійного спрямування здобувається у закладах професійної освіти одночасно зі здобуттям професійної освіти за обраною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями) у порядку, визначеному Законом України «Про повну загальну середню освіту».

2. Особи, які здобувають профільну середню освіту професійного спрямування у закладах професійної освіти мають статус здобувача

професійної освіти, зокрема студента, та на них поширюються всі права, обов'язки та державні гарантії.

3. Освітня діяльність закладу професійної освіти щодо забезпечення здобуття профільної середньої освіти професійного спрямування здійснюється на підставі ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому рівні повної загальної середньої освіти.

4. Профільна середня освіта професійного спрямування передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених державним стандартом профільної середньої освіти.

5. Особи, які належать до національних меншин України, мають право здобувати профільну середню освіту в державному, комунальному закладі професійної освіти мовами відповідних національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, поряд з державною мовою (за винятком навчальних предметів (інтегрованих курсів), пов'язаних із вивченням української мови, української літератури, історії України та захисту України, які вивчаються державною мовою).

6. Особі, яка не здобула профільну середню освіту професійного спрямування, може бути в установленому цим Законом порядку присвоєно повну чи часткову професійну кваліфікацію (професійні кваліфікації).

Розділ IV

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 22. Учасники освітнього процесу

1. Учасниками освітнього процесу є:

особи, які навчаються у закладі професійної освіти;

педагогічні працівники закладу професійної освіти, зокрема майстер виробничого навчання, педагог професійного навчання, асистент викладача та асистент майстра виробничого навчання;

працівники суб'єктів господарювання, які здійснюють освітню діяльність та/або надають послуги із здобуття професійної освіти або професійних кваліфікацій;

працівники суб'єктів господарювання (наставники, керівники практичної підготовки), які забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти;

батьки (законні представники) осіб, які навчаються у закладах професійної освіти;

асистенти здобувачів професійної освіти, які забезпечують здобуття професійної освіти особам з особливими освітніми потребами;

інші працівники закладу професійної освіти, які працюють у ньому за основним місцем роботи.

2. До участі в освітньому процесі залучаються:

за рішенням керівника закладу професійної освіти на договірній основі, зокрема на основі цивільно-правової угоди, фізичні особи, а саме: фахівці суб'єктів господарювання та закладів, зокрема іноземних держав, військовослужбовці, працівники правоохоронних органів, інші особи;

військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення, які відряджені до державного або комунального закладу професійної освіти.

3. Не може працювати у закладі професійної освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

4) вчинила корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з колабораційною діяльністю, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили.

4. Особами, які навчаються у закладах професійної освіти, є:

1) здобувачі професійної освіти;

2) інші особи, які навчаються у закладах професійної освіти.

5. Здобувачами професійної освіти є студенти, курсанти (слухачі) закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти.

6. До інших осіб, які навчаються у закладах професійної освіти, належать:

1) студенти, які здобувають фахову передвищу освіту;

2) слухачі, які проходять в закладі професійної освіти професійне навчання.

Стаття 23. Права і обов'язки осіб, які навчаються у закладі професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти та інші особи, які навчаються у закладах професійної освіти мають право на:

1) навчання впродовж життя та академічну мобільність, зокрема міжнародну, на визнання результатів навчання та кредитів, отриманих під час мобільності;

2) індивідуальну освітню траєкторію, яка може бути реалізована, зокрема, через індивідуальний навчальний план;

3) вибір строку здобуття професійної освіти (у разі навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб);

4) забезпечення стипендіями (грошовим забезпеченням) у порядку та у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, іншими виплатами, передбаченими законодавством, та з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом;

5) забезпечення відповідно до законодавства спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, а також форменим одягом, взуттям та спеціальними засобами (для здобувачів освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти);

6) матеріальне забезпечення у період навчання на умовах і в порядку, встановленому законодавством;

7) збереження місця навчання на період проходження базової військової служби або військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;

8) участь у громадському самоврядуванні;

9) пільговий проїзд у громадському транспорті у встановленому законодавством порядку;

10) отримання соціальної допомоги у випадках і в порядку, встановлених законодавством;

11) забезпечення безоплатним гуртожитком на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

12) трудову діяльність у позанавчальний час та у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою, відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми;

13) безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;

14) якісні освітні послуги;

15) справедливе, неупереджене, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти;

16) свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;

17) повагу до людської гідності;

18) захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації;

19) користування бібліотекою, навчальною, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу професійної освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом професійної освіти відповідно до законодавства;

20) безоплатний доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

21) академічну відпустку або перерву в навчанні зі збереженням окремих прав здобувача професійної освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

22) відзначення, моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

23) отримання пільгових довгострокових кредитів для здобуття професійної освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

24) канікулярну відпустку тривалістю не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік, а для осіб, які здобувають професійну освіту за дуальною формою здобуття освіти та на робочому місці (на виробництві), - перерву в теоретичному навчанні не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік;

25) забезпечення осіб з порушенням зору підручниками шрифтом Брайля, програмним забезпеченням для розпізнавання тексту на екранах гаджетів та іншим засобами (обладнаннями), які потребують учні з такими порушеннями у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

26) навчання українською жестовою мовою для осіб з порушенням слуху;

27) інші права, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», установчими документами закладу професійної освіти та договором про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

Пункти 9, 11, 21, 23, 24 не поширюються на здобувачів професійної освіти, які навчаються на робочому місці (на виробництві) та слухачів, які проходять професійне навчання.

2. Студенти закладу професійної освіти мають право на отримання студентського квитка, зразок та порядок видачі якого затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

3. Особи, які навчаються у закладі професійної освіти, зобов'язані:

1) виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципів академічної доброчесності;

2) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

3) відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

4) дотримуватися вимог законодавства, установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, правил внутрішнього трудового розпорядку суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги із здобуття професійної освіти (під час проходження практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою) та правил проживання у гуртожитках;

5) дотримуватися умов договорів про надання освітніх послуг (у разі їх укладання);

6) виконувати (зокрема під час проходження практичної підготовки) вимоги з охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

7) відповідально та дбайливо ставитися до майна закладу професійної освіти та суб'єктів господарювання, що забезпечують практичну підготовку здобувачів професійної освіти;

8) інші обов'язки, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», установчими документами закладу професійної освіти та договором про з про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

4. Засновникам та працівникам закладу професійної освіти, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати здобувачів професійної освіти під час освітнього процесу та поза ним до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

5. За систематичне (три і більше разів) невиконання обов'язків до осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, можуть застосовуватися такі заходи впливу як: попередження, догана, відрахування із закладу професійної освіти за рішенням педагогічної ради закладу професійної освіти або керівника суб'єкта господарювання, що здійснює освітню діяльність та (або) надає послуги зі здобуття професійної освіти.

Порядок заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності здобувачів у закладах професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військових закладах професійної освіти визначається центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військові заклади професійної освіти.

6. Здобувачам професійної освіти можуть надаватися матеріальна допомога, академічні, соціальні та інші стипендії за рахунок державного або місцевих бюджетів, коштів фізичних та/або юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

7. Особи, які навчаються у закладах професійної освіти, мають право на отримання додаткових індивідуальних та/або групових консультацій за освітніми компонентами.

8. Правовий статус здобувачів освіти у закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військовому закладі професійної освіти, визначається цим Законом та законодавством у відповідній сфері.

Стаття 24. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти в державному і комунальному закладі професійної освіти

1. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти для виконання освітньої програми підготовки фахового спеціаліста визначається в академічних годинах та кредитах ЄКТС.

2. Навчальне навантаження здобувача професійної освіти протягом одного навчального року за денною формою здобуття професійної освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

3. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти не може перевищувати:

8 академічних годин протягом навчального дня;

для здобувачів професійної освіти, які не досягли повноліття – 36 академічних годин протягом навчального тижня;

для здобувачів професійної освіти, які досягли повноліття – 40 академічних годин протягом навчального тижня;

40 навчальних тижнів протягом навчального року.

Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства у відповідній сфері.

4. Розкладом занять на навчальний день для здобувачів професійної освіти повинен бути передбачений час для харчування і відпочинку.

5. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти та тривалість перерв протягом навчального дня під час практичної підготовки визначаються режимом роботи суб'єкта господарювання відповідно до законодавства про працю (службовим розпорядком військового або правоохоронного підрозділу, в якому проходять практичну підготовку здобувачі професійної освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти професійної освіти).

6. Навчальне навантаження здобувачів професійної освіти може бути встановлено відповідно до їхніх індивідуальних потреб, умов освітнього процесу на підставі договору про надання освітніх послуг (у разі їх укладання).

За наявності медичних показань для окремих категорій осіб з особливими потребами, настання періодів з особливими (несприятливими) умовами проведення навчання, занять тощо тривалість академічної години може бути скорочена, але не більше ніж на 15 хвилин. Рішення про таке скорочення приймається педагогічною радою закладу професійної освіти та затверджується його керівником.

Стаття 25. Державні гарантії здобувачам професійної освіти, які навчаються в державних і комунальних закладах професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти, які зараховані на місця державного та регіонального замовлення не за місцем проживання, на період навчання забезпечуються безоплатним проживанням у гуртожитках та/або підвезенням, зокрема шкільними автобусами (за потреби – спеціально обладнаним транспортом, доступним для осіб з порушенням

зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення).

2. Органи місцевого самоврядування забезпечують пільговий проїзд здобувачів професійної освіти до місця навчання і додому у визначених ними порядку та розмірах за рахунок видатків відповідних місцевих бюджетів.

3. Здобувачі професійної освіти, які зараховані на місця державного та регіонального замовлення у закладах професійної освіти, на період навчання забезпечуються стипендіями (грошовим забезпеченням) у порядку та у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

4. Особи з особливими освітніми потребами на період навчання забезпечуються допоміжними засобами для навчання у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

5. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у сфері управління яких перебувають державні і комунальні заклади освіти, забезпечують безоплатним гарячим харчуванням:

дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», дітей з числа осіб, визначених у статтях 10 та 10¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», які навчаються в закладах професійної освіти;

осіб інших категорій, визначених законодавством та/або рішенням органу місцевого самоврядування.

6. Державна цільова підтримка та/або інші види соціального захисту надається здобувачам професійної освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7. Контроль за додержанням державних гарантій здобувачам професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 26. Педагогічні працівники закладу професійної освіти

1. Перелік посад педагогічних працівників закладу професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. На посади педагогічних працівників закладу професійної освіти, як правило, приймаються особи, які мають вищу, фахову передвищу чи професійну освіту, а також моральні якості та фізичний і психічний стан здоров'я яких дозволяють виконувати професійні обов'язки.

Установчими документами закладу професійної освіти можуть встановлюватися відповідно до законодавства додаткові вимоги до осіб, які можуть займати посади педагогічних працівників.

3. Посади майстра виробничого навчання, педагога професійного навчання можуть займати особи, які мають професійну освіту та/або професійну кваліфікацію, а також працівники виробництва та сфери послуг.

4. Педагогічні працівники державних і комунальних закладів професійної освіти приймаються на роботу відповідно до вимог цього Закону та законодавства про працю.

5. Педагогічні працівники закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти, призначаються і звільняються з посад відповідно до вимог цього Закону та законодавства у відповідній сфері.

6. Порядок оплати праці педагогічних працівників закладу професійної освіти, що функціонує як бюджетна установа, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Оплата праці педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти здійснюється відповідно до законодавства у відповідній сфері.

7. За рахунок власних надходжень та/або інших джерел, не заборонених законодавством, педагогічним можуть встановлюватися надбавки, премії та інші види заохочень залежно від ефективності роботи працівників згідно з показниками, затвердженими, зокрема, наглядовою радою закладу професійної освіти.

8. Приватний заклад професійної освіти та заклад професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне товариство, мають право встановлювати інші, ніж передбачено цим Законом, розмір і умови оплати праці, винагороди та допомоги для педагогічних працівників, враховуючи державні гарантії для педагогічних працівників.

Отримані приватним закладом професійної освіти публічні кошти використовуються у порядку, визначеному законодавством для державних і комунальних закладів професійної освіти.

Стаття 27. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних та інших працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу

1. Педагогічні працівники закладу професійної освіти мають право на:

академічну свободу;

педагогічну ініціативу;
 належні умови для здійснення ними педагогічної діяльності;
 захист професійної честі та гідності;
 справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;
 участь в обговоренні та вирішенні питань, що стосуються діяльності закладу професійної освіти;

розроблення та впровадження авторських освітніх та навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

користування бібліотечними, інформаційними та іншими ресурсами, навчальною, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу професійної освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом професійної освіти;

вільний вибір програм, форм і місця підвищення кваліфікації, перепідготовки;

індивідуальну освітню (творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу професійної освіти;

забезпечення службовим житлом у порядку, передбаченому законодавством;

безпечні та нешкідливі умови праці;

оплачувану відпустку;

участь у громадському самоврядуванні закладу професійної освіти;

захист від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю у закладі професійної освіти.

інші права, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту», та іншими нормативно-правовими актами, а також установчими документами закладу професійної освіти, колективним і трудовим договором.

2. Педагогічні працівники закладу професійної освіти зобов'язані:

додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу професійної освіти, виконувати свої посадові обов'язки;

постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

дотримуватися педагогічної етики;

виконувати освітню програму для досягнення здобувачами професійної освіти передбачених нею результатів навчання;

належно виконувати свої посадові обов'язки;

сприяти розвитку здібностей здобувачів професійної освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;

дотримуватися академічної доброчесності та сприяти її дотриманню здобувачами професійної освіти в освітньому процесі;

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

формувати у здобувачів професійної освіти усвідомлення необхідності дотримуватися професійної етики, Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

виховувати у здобувачів професійної освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

захищати здобувачів професійної освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності (зокрема шляхом булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача професійної освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладу професійної освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, забезпечувати їх належне виконання здобувачами професійної освіти під час освітньої та позанавчальної діяльності;

відповідально та дбайливо ставитися до майна закладу професійної освіти, інших учасників освітнього процесу, суб'єкта господарювання, що залучений до освітнього процесу;

виконувати інші обов'язки, визначені цим Законом, Законом України «Про освіту» та іншими нормативно-правовими актами, а також

установчими документами закладу професійної освіти, колективним і трудовим договорами.

3. Органам управління закладу професійної освіти, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти в робочий час або час їхнього відпочинку до виконання роботи, не передбаченої трудовим договором, до участі в заходах, не пов'язаних з організацією чи забезпеченням освітнього процесу, а також до участі у заходах, організованих релігійними організаціями (крім закладу професійної освіти, засновниками якого є релігійні організації) чи політичними партіями.

Педагогічні та інші працівники закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти можуть залучатись до виконання завдань, пов'язаних з професійною діяльністю відповідно до вимог законодавства у відповідній сфері.

4. Права та обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством, відповідними договорами та/або установчими документами закладу професійної освіти.

5. Педагогічні та інші працівники закладу професійної освіти, які виконують відповідно до цього Закону та/або трудового договору діяльність (функції), що відповідно до законодавства про охорону праці передбачають забезпечення спеціальним одягом та іншими засобами охорони праці, мають забезпечуватися відповідними одягом та засобами за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів.

Стаття 28. Робочий час педагогічних працівників

1. Робочий час педагогічних працівників закладу професійної освіти включає час на виконання навчальної, методичної, виховної, організаційної та інші види педагогічної діяльності, передбачені трудовим договором.

Норми часу навчальної роботи в закладі професійної освіти державної та комунальної форми власності, який має статус бюджетної установи або виконує державне (регіональне) замовлення, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки. Норми часу навчальної роботи в іншому закладі професійної освіти, зокрема, закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладі професійної освіти, визначаються відповідно до установчих документів таких закладів.

Навчальне навантаження на одну ставку викладача закладу професійної освіти становить 720 годин на навчальний рік.

2. Робочий час педагогічних працівників становить не більше 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Робочий час педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства у відповідній сфері, але не може перевищувати 40 годин на тиждень.

3. Робочий час інших працівників закладу професійної освіти встановлюється відповідно до законодавства про працю та залежно від режиму роботи такого закладу освіти.

Конкретний перелік посадових обов'язків визначається посадовою інструкцією, яка затверджується керівником закладу професійної освіти відповідно до вимог законодавства.

4. За окремі види педагогічної діяльності засновником та/або наглядовою радою закладу освіти можуть встановлюватись доплати, надбавки, премії та інші види заохочень.

Вимоги до видів педагогічної діяльності, за які передбачено доплати, надбавки, премії, підвищення посадового окладу, розмір таких винагород та підвищень, порядок та умови їх встановлення у державних та комунальних закладах освіти визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Розподіл педагогічного навантаження у закладі освіти затверджується його керівником відповідно до вимог законодавства.

Стаття 29. Асистент здобувача професійної освіти

1. Здобувачі професійної освіти з особливими освітніми потребами мають право на допомогу асистента, яка може надаватися зокрема у формі фізичного супроводу.

2. Функції асистента здобувача професійної освіти можуть виконувати батьки, інші законні представники здобувача професійної освіти, уповноважена ними особа або соціальний робітник.

3. Умови допуску асистента здобувача професійної освіти до участі в освітньому процесі для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. Рішення про допуск асистента здобувача професійної освіти до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу професійної освіти.

Стаття 30. Громадське самоврядування у закладі професійної освіти

1. Громадське самоврядування у закладі професійної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону, установчих документів закладу професійної освіти.

2. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу професійної освіти є загальні збори (конференція) трудового колективу закладу професійної освіти, які скликаються не менше одного разу на рік.

3. Загальні збори (конференція) трудового колективу закладу професійної освіти

схвалюють статут;

розглядають та схвалюють проєкт колективного договору відповідно до вимог Закону України «Про колективні договори і угоди» та інших норм законодавства;

затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку за поданням роботодавця і виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником);

визначають порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії з трудових спорів;

обирають комісію з трудових спорів;

можуть утворювати комісію з питань охорони праці;

розглядають інші питання, що стосуються функціонування закладу професійної освіти, визначені законодавством чи установчими документами закладу професійної освіти.

4. Рішення загальних зборів (конференції) трудового колективу закладу підписуються головуючим на засіданні та секретарем.

Стаття 31. Студентське самоврядування

1. Студентське самоврядування – це право і можливість здобувачів професійної освіти вирішувати питання навчання і побуту, брати участь в управлінні закладом професійної освіти у межах повноважень, визначених законом та установчими документами закладу професійної освіти, з метою реалізації та захисту своїх прав і законних інтересів.

Студентське самоврядування об'єднує всіх здобувачів професійної освіти відповідного закладу професійної освіти та здійснюється ними безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом таємного голосування здобувачів професійної освіти.

Усі особи, які навчаються у закладі професійної освіти, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

Здобувачі професійної освіти, обрані до складу органів студентського самоврядування, можуть бути усунені із своїх посад за результатами загального таємного голосування. Для ініціювання такого голосування потрібно зібрати підписи не менш як 10 відсотків здобувачів закладу професійної освіти.

2. Органи студентського самоврядування діють на принципах незалежності, добровільності, колегіальності, відкритості, взаємної поваги та партнерства, виборності та звітності, рівності прав здобувачів професійної освіти.

Керівник та інші працівники закладу професійної освіти не мають права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування (крім питань, пов'язаних з безпекою учасників освітнього процесу, а також із використанням бюджетних коштів та майна закладу професійної освіти).

Рішення органу студентського самоврядування виконується здобувачами професійної освіти на добровільних засадах.

3. Органи студентського самоврядування у порядку визначеному цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти, правилами внутрішнього розпорядку та положенням про студентське самоврядування закладу професійної освіти (за наявності) мають право:

1) брати участь у внесенні пропозиції, обговоренні, вирішенні питань щодо освітнього процесу, умов навчання, проживання, харчування студентів (курсантів), призначення стипендій, управління закладом професійної освіти, розвитку матеріальної бази закладу професійної освіти, здійснення, експериментальної та інноваційної діяльності закладу професійної освіти, організації дозвілля, оздоровлення тощо;

2) проводити за узгодженням з керівництвом закладу професійної освіти організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед керівництвом закладу освіти;

3) делегувати представників студентів (курсантів) до педагогічної ради та дорадчо-консультативних органів закладу професійної освіти, органів місцевого самоврядування, органів державної влади;

4) інші права, передбачені законодавством і установчими документами закладу професійної освіти.

4. Вищим органом студентського самоврядування закладу професійної освіти є загальні збори здобувачів професійної освіти або конференція уповноважених представників навчальних груп.

Вищий орган студентського самоврядування:

- 1) затверджує положення про студентське самоврядування закладу професійної освіти;
- 2) обирає керівника та членів виконавчого органу студентського самоврядування, дає оцінку їхній діяльності;
- 3) затверджує процедури підтримки студентських (курсантських) ініціатив на конкурсних засадах;
- 4) обирає для делегування представників студентів (курсантів) до педагогічної ради, вищого колегіального органу громадського самоврядування та дорадчо-консультативних органів закладу професійної освіти, органів місцевого самоврядування, органів державної влади;
- 5) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти та положенням про студентське самоврядування.

5. За погодженням з відповідним органом студентського самоврядування (у разі його наявності) приймаються рішення, визначені цим Законом, зокрема, які стосуються:

- 1) відрахування студентів (курсантів) (крім випадків, передбачених пунктами 1-3 частини третьої статті 12 цього Закону);
- 2) переведення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, з одного джерела фінансування на інше;
- 3) поселення осіб, які навчаються у закладі професійної освіти, до гуртожитку (у разі неможливості поселення усіх здобувачів професійної освіти, які цього потребують) і виселення їх із гуртожитку (крім випадків, виселення у зв'язку з відрахуванням із закладу професійної освіти);
- 4) затвердження правил і умов проживання у гуртожитку.

Якщо протягом 14 календарних днів з дня надходження відповідного подання орган студентського самоврядування не висловив своєї позиції, рішення з питань, передбачених цією частиною, вважається погодженим за замовчуванням.

6. Керівник закладу професійної освіти забезпечує належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надає приміщення, меблі, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до мережі Інтернет, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо); забезпечує невідкладний прийом та розгляд усної чи письмової вимоги керівника студентського самоврядування про усунення порушень щодо честі, гідності чи прав студента закладу професійної освіти та вжиття

заходів реагування відповідно до правил внутрішнього розпорядку та законодавства.

Розділ V

ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

Стаття 32. Організаційно-правовий статус закладу професійної освіти

1. Юридична особа або структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, має статус закладу професійної освіти, якщо основним видом її діяльності є освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Заклад професійної освіти має право набувати майнові та немайнові права, виступати стороною у судовому процесі, мати у власності кошти та інше майно відповідно до законодавства.

Заклад професійної освіти може мати бланки, печатки, штампи зі своїм найменуванням та символікою.

Заклад професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне товариство, має самостійний баланс, розрахункові та інші рахунки, зокрема, валютні, у фінансових установах і банках державного сектору.

Права та обов'язки, цілі, завдання та принципи діяльності, тип закладу професійної освіти, передбачені цим Законом та іншими законами України, має також структурний підрозділ закладу професійної освіти, іншої юридичної особи, якщо його право на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти зазначено в ліцензії відповідної юридичної особи та якщо основним видом діяльності такого структурного підрозділу є освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, який забезпечує здобуття особами професійної освіти, діє відповідно до установчих документів юридичної особи та положення про відповідний структурний підрозділ, що затверджується в порядку, визначеному установчими документами.

Заклад професійної освіти, освітня діяльність у сфері професійної освіти якого перестає бути основним видом його діяльності, втрачає права і обов'язки, зокрема, права на пільги, передбачені законодавством для закладу професійної освіти.

2. Заклад професійної освіти як суб'єкт господарювання може діяти в одному з таких статусів:

бюджетна установа;

неприбутковий заклад освіти;

прибутковий заклад освіти.

3. Заклад професійної освіти залежно від засновника може діяти як державний, комунальний чи приватний.

За організаційно-правовою формою заклад професійної освіти комунальної власності можуть утворюватися та функціонувати як комунальне некомерційне товариство.

Порядок функціонування закладу професійної освіти як комунального некомерційного товариства здійснюється відповідно до законодавства.

4. Заклади професійної освіти всіх форм власності мають рівні права і обов'язки у провадженні освітньої діяльності відповідно до законодавства.

5. Заклад професійної освіти може здійснювати освітню діяльність на рівні профільної середньої та фахової передвищої освіти за умов наявності відповідної ліцензії, виданої відповідно до спеціальних законів.

6. У системі професійної освіти функціонують такі типи закладів професійної освіти:

професійний коледж;

навчальний центр;

професійний коледж з посиленою військово-фізичною підготовкою, що діє відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання, що діє відповідно до статуту (положення), затвердженого центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого він належить;

військовий заклад професійної освіти;

навчальний центр при установах виконання покарань, що діє відповідно до положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань;

навчальний центр соціальної реабілітації, що діє відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

7. Заклад професійної освіти має власне найменування, яке включає інформацію про його тип, територіальну належність (найменування адміністративно-територіальної одиниці за місцезнаходженням закладу).

Повне найменування закладу професійної освіти може також містити інформацію про власну назву, організаційно-правову форму, номер закладу чи найменування засновника (засновників), про професійну або галузеву спрямованість закладу професійної освіти, спрямованість на поглиблене вивчення окремих предметів або здобуття окремих компетентностей, забезпечення посиленої військової та/або фізичної підготовки тощо, а також про присвоєне закладу відповідно до вимог законодавства ім'я (псевдонім) суспільно-політичного і громадського діяча, захисника України, діяча науки, освіти, культури та інших сфер суспільного життя.

8. Заклад професійної освіти може здійснювати навчально-виробничу, виробничу, інноваційну діяльність, укладати з цією метою відповідні договори про співпрацю з закладами освіти (науковими установами), іншими фізичними та юридичними особами, забезпечувати проходження професійного навчання незайнятим населенням, зокрема безробітними.

Заклади професійної освіти можуть входити до складу освітніх, освітньо-наукових, науково-виробничих та освітньо-науково-виробничих комплексів, кластерів, науково-дослідних, дослідно-конструкторських, інноваційних центрів, технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів, господарських об'єднань (зокрема, асоціацій, корпорацій, консорціумів, концернів).

Усі учасники яких зберігають статус юридичної особи і фінансово-господарську самостійність.

Заклад професійної освіти для здійснення статутної діяльності може на договірних засадах об'єднуватися з іншими юридичними особами, створюючи освітні, освітньо-виробничі та інші об'єднання, кожен із учасників якого зберігає статус юридичної особи.

9. Заклад професійної освіти може бути засновником (співзасновником) інших юридичних осіб, які провадять свою діяльність відповідно до напрямів освітньої, виробничої, інноваційної діяльності закладу професійної освіти та/або забезпечують виконання його статутних завдань.

10. Заклади професійної освіти можуть провадити освітню діяльність спільно з українськими та іноземними закладами освіти за узгодженими (спільними) освітніми програмами.

11. У закладі професійної освіти може бути створений кваліфікаційний центр в установленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Стаття 33. Центр професійної досконалості

1. Заклад професійної освіти (об'єднання таких закладів) незалежно від форми власності може набути статусу центру професійної досконалості для сприяння розвитку певних галузей економіки за моделлю поєднання освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності, широкої співпраці та партнерства з роботодавцями, інвесторами та іншими зацікавленими особами, участі у реалізації національних та міжнародних проєктів і програм.

2. Статус центру професійної досконалості може відобразитися в найменуванні відповідного закладу професійної освіти.

3. Надання, позбавлення статусу центру професійної досконалості закладу професійної освіти або їх об'єднань здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки за поданням засновника.

4. Положення про центр професійної досконалості, а також порядок надання, підтвердження та позбавлення закладу професійної освіти статусу центру професійної досконалості затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 34. Установчі документи закладу професійної освіти

1. Установчими документами закладу професійної освіти є рішення засновника (засновників) про його утворення, статут (положення).

2. Статут закладу професійної освіти затверджується засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом та має містити інформацію про:

повне та скорочене найменування;

форму власності, організаційно-правову форму та тип закладу;

права та обов'язки засновника (засновників);

обсяг основних засобів (розмір статутного капіталу), наданих засновником (засновниками), станом на 1 січня календарного року, що відповідає даті затвердження статуту;

повноваження органів управління та органів громадського самоврядування закладу професійної освіти;

права та обов'язки керівника закладу професійної освіти;

порядок обрання представників до органів громадського самоврядування;

джерела надходження і порядок використання коштів та майна закладу професійної освіти;

порядок звітності та контролю за провадженням фінансово-господарської діяльності;

порядок внесення змін до установчих документів закладу професійної освіти;

порядок реорганізації та ліквідації закладу професійної освіти з урахуванням особливостей Закону України «Про освіту» та Податкового кодексу України.

3. Статут може містити інші положення з питань, передбачених цим Законом та/або з питань, що не врегульовані законодавством, зокрема щодо особливостей утворення і діяльності закладу професійної освіти (закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти).

Положення статуту не повинні суперечити законодавству.

4. Положення про структурний підрозділ юридичної особи, зокрема відокремлений, основним видом діяльності якого є освітня діяльність у сфері професійної освіти, повинен містити передбачену для статуту закладу професійної освіти інформацію з урахуванням особливостей свого організаційно-правового статусу.

Стаття 35. Автономія закладу професійної освіти

1. Заклад професійної освіти має право:

1) розробляти, затверджувати та реалізовувати освітні програми з підготовки фахового спеціаліста;

2) самостійно визначати зміст і програми освітніх компонентів;

3) організовувати освітній процес;

4) приймати на роботу та звільняти з роботи педагогічних та інших працівників відповідно до законодавства;

5) забезпечувати здобувачам професійної освіти безоплатне гаряче харчування відповідно до законодавства;

6) розробляти та впроваджувати освітні програми професійного навчання (зокрема короткострокові) впродовж життя, та видавати документи власного зразку (зокрема сертифікати) про здобуті результати навчання;

- 7) надавати додаткові освітні послуги відповідно до законодавства;
- 8) організовувати та здійснювати фінансово-господарську та іншу діяльність відповідно до законодавства та установчих документів закладу професійної освіти;
- 9) забезпечувати здобувачів професійної освіти медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату закладів професійної освіти або закладів охорони здоров'я, у порядку, встановленому законодавством;
- 10) запроваджувати власні системи та/або форми заохочення учасників освітнього процесу за освітні, мистецькі, дослідницькі, інноваційні, спортивні та інші досягнення;
- 11) проводити профорієнтаційну роботу з учнями для сприяння їхньому професійному самовизначенню, зокрема, у закладах загальної середньої освіти, та з іншими категоріями населення;
- 12) утворювати, реорганізовувати, перетворювати та ліквідовувати структурні підрозділи відповідно до законодавства;
- 13) ініціювати утворення та брати участь в об'єднаннях юридичних осіб;
- 14) провадити на підставі відповідних договорів спільну діяльність із закладами освіти, науковими установами та іншими юридичними особами у порядку, встановленому законодавством;
- 15) брати участь у роботі міжнародних організацій;
- 16) запроваджувати власну символіку та атрибутику;
- 17) звертатися з ініціативою до органів, що здійснюють управління у сфері професійної освіти, про внесення змін до чинних або розроблення нових нормативно-правових актів у сфері професійної освіти, а також брати участь у роботі над проектами відповідних документів;
- 18) вільно розпоряджатися власними доходами (для закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне товариство);
- 19) відкривати поточні та депозитні рахунки в банках, зокрема валютні, у встановленому законодавством порядку (для закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне товариство);
- 20) придбавати за рахунок власних надходжень майно (основні засоби) у власність, зокрема, на умовах фінансового лізингу;
- 21) перерозподіляти обсяги регіонального замовлення на підготовку фахових спеціалістів на користь перепідготовки та/або підвищення

кваліфікації за погодженням із замовником та наглядовою радою закладу професійної освіти;

22) створювати в установленому Кабінетом Міністрів України порядку кваліфікаційний центр;

23) здійснювати іншу діяльність, не заборонену законодавством.

2. Заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військові заклади професійної освіти реалізують визначені цим Законом права з урахуванням установчих документів та/або законодавства у відповідній сфері.

Стаття 36. Створення, реорганізація, ліквідація закладу професійної освіти

1. Рішення про утворення, реорганізацію, ліквідацію закладу професійної освіти приймає його засновник або уповноважений ним орган.

2. Реорганізація, ліквідація закладу професійної освіти допускається лише після громадського обговорення проєкту відповідного рішення засновника, що оприлюднюється не менше, ніж за 3 місяці до прийняття відповідного рішення та за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

3. У разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти засновник зобов'язаний забезпечити здобувачам освіти можливість завершити здобуття професійної освіти за відповідною професійною кваліфікацією (професійними кваліфікаціями).

4. Рішення про приєднання, злиття, перетворення державного або комунального закладу професійної освіти і приймається засновником та/або уповноважений ним органом за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

5. У разі виділу структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти, засновник забезпечує збереження та передачу новоутвореному закладу професійної освіти як окремій юридичній особі єдиного майнового комплексу відповідного структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного.

Стаття 37. Структура закладу професійної освіти

1. Структурними підрозділами закладу професійної освіти можуть бути:

навчальні, навчально-практичні, навчально-виробничі, навчально-дослідні господарства, центри, комбінати, комплекси, сектори, відділи, відділення, частини;

конструкторські, творчі майстерні, лабораторії, цехи, магазини, інтернет-магазини, станції технічного обслуговування транспорту та інших самохідних машин, центри ремонту техніки, центри громадського харчування, сфери послуг та обслуговування, дослідні станції, полігони, інші підрозділи, що забезпечують практичну підготовку здобувачів освіти та проведення власної фінансово-господарської діяльності;

підготовчі відділення (підрозділи), підрозділи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, лабораторії, комп'ютерні та інформаційні центри, видавництва, спортивні комплекси, музеї, бібліотеки, їдальні, гуртожитки, підрозділи культурного, культурно-побутового та спортивного призначення, центри студентського спорту, навчальні та тренувальні полігони (бази), тири, кінологічні центри (загони);

центр професійної кар'єри, метою функціонування якого є проведення заходів щодо професійної орієнтації та консультування, популяризації професійної освіти, сприяння працевлаштуванню випускників закладу професійної освіти;

спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ, який утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів професійної освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної професійної освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності;

інші підрозділи, діяльність яких не суперечить законодавству.

2. Рішення про створення структурного підрозділу приймає керівник закладу професійної освіти за погодженням з наглядовою радою.

Рішення про створення структурного підрозділу закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти затверджується керівником центрального органу виконавчої влади, якому належить такий заклад з урахуванням вимог законодавства у відповідній сфері.

3. Структурні підрозділи діють на підставі положень, що затверджуються керівником закладу професійної освіти у порядку, визначеному установчими документами закладу професійної освіти.

4. Заклад професійної освіти може мати у своєму складі філію (філії).

Філія закладу професійної освіти – це територіально відокремлений структурний підрозділ закладу професійної освіти, розташований в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження закладу професійної освіти, що утворюється рішенням засновника закладу професійної освіти. Філія закладу професійної освіти не є юридичною особою і діє на підставі затвердженого керівником закладу професійної освіти положення.

Філію очолює завідувач філії (начальник), який підпорядковується керівнику закладу професійної освіти.

Відомості про філію закладу професійної освіти вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Стаття 38. Управління закладом професійної освіти

1. Управління закладом професійної освіти в межах повноважень, визначених законодавством та установчими документами цього закладу, здійснюють:

засновник (засновники) закладу професійної освіти або уповноважений ним орган (посадова особа);

керівник закладу професійної освіти;

наглядова рада;

педагогічна рада;

інші органи, визначені установчими документами закладу професійної освіти.

2. У закладі професійної освіти приватної форми власності, що забезпечує відповідно до ліцензії здобуття особами професійної освіти, структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, процедури обрання чи призначення керівника та його підрозділів можуть визначатися установчими документами.

У закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти структура, склад, порядок роботи і повноваження органів управління, робочих і дорадчих органів, органів самоврядування учасників освітнього процесу, процедури обрання чи призначення керівника, його підрозділів та педагогічних працівників можуть визначатися установчими документами з дотриманням вимог законодавства у відповідній сфері.

3. Засновник може передати в управління суб'єкту господарювання заклад професійної освіти на умовах, встановлених цим Законом, та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 39. Засновник (засновники) закладу професійної освіти

1. Права та обов'язки засновника (засновників) закладу професійної освіти визначаються Законом України «Про освіту», цим Законом, іншими актами законодавства та установчими документами закладу професійної освіти.

Права та обов'язки засновника (засновників) приватного закладу професійної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності можуть визначатися їхніми установчими документами.

2. Засновник (засновники) закладу професійної освіти або уповноважений ним (ними) орган (посадова особа):

приймає рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію закладу професійної освіти, затверджує статут (його нову редакцію);

приймає рішення про створення, припинення філій, інших відокремлених підрозділів закладу професійної освіти;

затверджує положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти на основі типового положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

приймає рішення про проведення конкурсу на посаду керівника закладу професійної освіти у випадку створення закладу професійної освіти;

укладає строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу професійної освіти, обраним (призначеним) у порядку, встановленому цим Законом, положенням про конкурс та установчими документами закладу професійної освіти;

застосовує до керівника закладу професійної освіти заохочення та дисциплінарні стягнення відповідно до законодавства про працю, спеціального законодавства у сфері діяльності військового закладу професійної освіти, закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та умов строкового трудового договору (контракту);

розриває строковий трудовий договір (контракт) із керівником закладу професійної освіти з підстав, визначених законодавством про працю, спеціальним законодавством у сфері діяльності військового закладу професійної освіти, закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, установчими документами закладу професійної освіти та/або цим строковим трудовим договором (контрактом);

забезпечує фінансування на виконання стратегії і перспективного плану розвитку закладу професійної освіти;

доводить до відома закладу професійної освіти у статусі бюджетної установи граничні обсяги видатків на плановий бюджетний період та приймає фінансовий звіт закладу професійної освіти у випадках та порядку, визначених законодавством;

затверджує кошторис (фінансовий план) та звіт про його виконання, приймає фінансовий звіт закладу професійної освіти у визначеному законодавством порядку;

здійснює контроль за використанням закладом професійної освіти публічних коштів у встановленому законодавством порядку;

здійснює контроль за дотриманням установчих документів закладу професійної освіти;

забезпечує створення у закладі професійної освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та/або та розумного пристосування;

здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі професійної освіти; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі професійної освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

ініціює за потребою проведення інституційного аудиту в позаплановому порядку відповідно до законодавства;

реалізує інші права та обов'язки засновника закладу професійної освіти, передбачені законодавством та установчими документами закладу професійної освіти.

3. Засновник (засновники) або уповноважений ним (ними) орган може (можуть) делегувати окремі свої повноваження наглядовій раді, керівникові та/або іншому органу управління закладу професійної освіти.

4. Засновник або уповноважений ним орган (особа) не має права втручатися в діяльність закладу професійної освіти, що здійснюється ним

у межах його автономних прав, визначених законом та установчими документами.

5. Засновник (засновники) закладу професійної освіти забезпечує (забезпечують):

утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу професійної освіти на рівні, достатньому для виконання вимог державного стандарту та професійних стандартів, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти, вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та інших вимог законодавства;

дотримання принципів універсального дизайну під час проєктування, будівництва будівель, споруд, приміщень закладу професійної освіти;

створення освітнього середовища, що забезпечує безперешкодний доступ до освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема шляхом використання універсального дизайну, та/або розумного пристосування;

можливість здобувачам професійної освіти завершити навчання у разі реорганізації чи ліквідації закладу професійної освіти;

оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів», цього Закону крім відомостей, що становлять інформацію з обмеженим доступом.

Стаття 40. Керівник закладу професійної освіти

1. Керівник закладу професійної освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу професійної освіти.

2. Керівником закладу професійної освіти може бути особа, яка вільно володіє державною мовою, має вищу освіту та не менше трьох років стажу педагогічної та/або науково-педагогічної роботи або роботи на керівних посадах на підприємствах, в установах, організаціях.

Керівником державного і комунального закладу професійної освіти має бути громадянин України.

3. Повноваження (права і обов'язки) та відповідальність керівника закладу професійної освіти визначаються цим Законом, Законом України «Про освіту», іншими законодавчими актами та установчими документами закладу професійної освіти.

4. Не може обіймати посаду керівника закладу професійної освіти особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або цивільна дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) за рішенням суду позбавлена права обіймати відповідну посаду або займатися відповідною діяльністю;

4) за рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом трьох років з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

5) вчинила кримінальне правопорушення, пов'язане з колабораційною діяльністю, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

6) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

7) має громадянство держави-агресора або Республіки Білорусь.

5. Керівник закладу професійної освіти:

діє від імені закладу професійної освіти без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами закладу професійної освіти та представляє заклад у відносинах з іншими особами;

підписує документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу;

приймає рішення щодо діяльності закладу професійної освіти в межах своїх повноважень, зокрема розпоряджається в установлених межах і порядку майном закладу та його коштами;

призначає на посаду, переводить на іншу посаду та звільняє з посади працівників закладу професійної освіти, визначає їхні посадові обов'язки, заохочує та притягує до дисциплінарної відповідальності, а також вирішує інші питання, пов'язані з трудовими (службовими) відносинами, відповідно до вимог законодавства;

визначає режим роботи закладу професійної освіти;

утворює, реорганізовує та ліквідує структурні підрозділи у порядку, визначеному законодавством та установчими документами закладу;

видає відповідно до своєї компетенції накази, доручення і контролює їх виконання;

здійснює правочини, зокрема укладає договори з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своїх повноважень;

має право звертатися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти із заявою щодо проведення інституційного аудиту у позаплановому порядку закладу професійної освіти;

зараховує, переводить, відраховує, поновлює здобувачів професійної освіти відповідно до вимог законодавства, а також заохочує та притягує до відповідальності здобувачів професійної освіти;

забезпечує дотримання законодавства, установчих документів закладу професійної освіти, виконання рішень педагогічної ради та вищого колегіального органу громадського самоврядування;

сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування закладу освіти, організацій профспілок працівників закладу і здобувачів професійної освіти, громадських організацій, які діють у закладі;

організовує та здійснює фінансово-господарську діяльність закладу професійної освіти в межах затвердженого кошторису;

затверджує штатний розпис відповідно до законодавства;

забезпечує виконання кошторису (фінансового плану);

забезпечує розроблення та виконання стратегії розвитку закладу професійної освіти;

забезпечує організацію освітнього процесу та видачу документів про освіту;

за погодженням з наглядовою та педагогічною радами затверджує освітні програми закладу професійної освіти та організовує контроль за їх виконанням;

створює умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, зокрема, для реалізації академічних свобод педагогічних працівників;

створює умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів професійної освіти, формування у разі потреби індивідуального навчального плану здобувача професійної освіти;

забезпечує створення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі професійної освіти;

створює умови для підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників;

сприяє проходженню сертифікації педагогічними працівниками закладу професійної освіти;

сприяє захисту здобувачів професійної освіти та працівників від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства у закладі, в тому числі запобіганню та протидії булінгу (цькуванню);

сприяє організації харчування та медичному обслуговуванню здобувачів освіти та працівників закладу професійної освіти;

сприяє створенню необхідних умов для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

формує засади, створює умови, сприяє формуванню культури здорового способу життя здобувачів професійної освіти та працівників закладу професійної освіти;

організовує створення у закладі професійної освіти безпечного освітнього середовища;

забезпечує відкритість і прозорість діяльності закладу, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації» та «Про відкритість використання публічних коштів» та інших законів України;

забезпечує дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці та безпеки життєдіяльності, санітарно-протиепідемічних, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм і правил;

сприяє працевлаштуванню (прийняттю на службу) випускників закладу професійної освіти;

проводить моніторинг з працевлаштування, визначення основних тенденцій розвитку обласного ринку праці, якості наданої освіти та прогнозування потреби у фахівцях;

щороку звітує на загальних зборах (конференції) трудового колективу та наглядовій раді про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу професійної освіти;

створює необхідні умови для творчості педагогічних працівників, здобувачів професійної освіти, для використання і впровадження ними прогресивних форм і методів навчання, розвитку інноваційної та експериментальної діяльності;

здійснює інші повноваження, покладені на нього законодавством, засновником, установчими документами закладу професійної освіти, колективним договором, строковим трудовим договором (контрактом).

6. Керівник закладу професійної освіти (крім приватного закладу) зобов'язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти

курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 2 кредитів ЄКТС.

Кваліфікаційні вимоги до керівника приватного закладу професійної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності, його права та обов'язки визначаються їхніми установчими документами з урахуванням вимог цього Закону.

7. У разі, якщо освітню діяльність у сфері професійної освіти здійснює структурний підрозділ закладу фахової передвищої або вищої освіти, то визначені цим Законом та іншими актами законодавства права та обов'язки керівника закладу професійної освіти виконує керівник закладу фахової передвищої, або вищої освіти, або уповноважена ним особа.

8. Порядок обрання, призначення керівника закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти, вимоги до нього, його права і обов'язки встановлюються центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад професійної освіти зі специфічними умовами навчання відповідно до законодавства у відповідній сфері.

Стаття 41. Обрання, призначення на посаду та звільнення з посади керівника закладу професійної освіти

1. Керівник державного, комунального закладу професійної освіти обирається на посаду за результатами конкурсу.

Керівник приватного закладу професійної освіти (або відповідного структурного підрозділу) призначається на посаду засновником (засновниками) або уповноваженою на це особою відповідно до їх установчих документів.

2. Конкурс з обрання керівника державного, комунального закладу професійної освіти проводиться відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс, затвердженого засновником або уповноваженим ним органом (посадовою особою).

Загальна тривалість конкурсу не може перевищувати 2 місяців з дня його оголошення.

Рішення про проведення конкурсу державного чи комунального закладу професійної освіти приймає:

засновник одночасно з прийняттям рішення про утворення нового закладу професійної освіти;

наглядова рада не менше ніж за 2 місяці до завершення строку дії строкового трудового договору (контракту), укладеного з керівником закладу професійної освіти;

наглядова рада не пізніше 3 робочих днів з дня дострокового припинення договору, укладеного з керівником відповідного закладу професійної освіти, чи визнання попереднього конкурсу таким, що не відбувся.

3. Протягом 10 робочих днів з дня завершення строку подання документів для участі в конкурсі наглядова рада закладу професійної освіти здійснює відбір кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу професійної освіти.

Наглядова рада зобов'язана організувати та забезпечити за запитом кандидатів ознайомлення із закладом професійної освіти, його трудовим колективом та представниками органів громадського самоврядування такого закладу не пізніше 5 робочих днів до початку проведення відбору кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для обрання керівником закладу освіти.

4. Під час конкурсного відбору кандидатів, яких буде рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу освіти, наглядова рада закладу освіти має право:

проводити співбесіди з кандидатами, які претендують на посаду керівника закладу професійної освіти;

вимагати у кандидатів проведення публічної та відкритої презентації державною мовою перспективного плану розвитку закладу професійної освіти, а також надання відповідей на запитання членів наглядової ради в межах змісту конкурсного відбору.

5. Наглядова рада протягом 2 робочих днів з дня завершення конкурсного відбору повідомляє засновника про не більше 2 кандидатів, яких рекомендовано для призначення керівником закладу професійної освіти.

6. Засновник протягом 5 робочих днів після отримання від наглядової ради переліку кандидатів, яких рекомендовано для призначення керівником закладу професійної освіти перевіряє подані документи кандидатів щодо відповідності установленим вимогам, та має право проводити співбесіду з кандидатами.

Засновник обирає переможця конкурсу відповідно до критеріїв, визначених у положенні про конкурс, затвердженого засновником або уповноваженим ним органом (посадовою особою), або визнає конкурс таким, що не відбувся, не пізніше сьомого робочого дня з моменту отримання від наглядової ради переліку кандидатів, яких рекомендовано засновнику для призначення керівником закладу професійної освіти.

Не може бути визначено переможцем конкурсу особу, яка не може обіймати посаду керівника закладу професійної освіти відповідно до цього Закону.

7. Конкурс визнається таким, що не відбувся, якщо:

відсутні заяви про участь у конкурсі;

до участі в конкурсі не допущено жодного кандидата;

жоден із кандидатів не рекомендований наглядовою радою закладу професійної освіти;

жоден із кандидатів не обраний засновником для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти, відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти.

У разі визнання конкурсу таким, що не відбувся, наглядова рада протягом 3 робочих днів оголошує повторний конкурс.

8. Протягом 2 робочих днів з дня оприлюднення рішення про переможця конкурсу посадова особа засновника (голова відповідної ради чи керівник державного органу) або керівник уповноваженого засновником органу (структурного підрозділу з питань освіти) призначає переможця конкурсу на посаду та укладає з ним строковий трудовий договір контракт.

9. Строковий трудовий договір (контракт) укладається на шість років. Після закінчення строку, на який укладено строковий трудовий договір (контракт), особа має право брати участь у конкурсі на посаду керівника того самого закладу професійної освіти.

З особою, яка призначається на посаду керівника закладу професійної освіти вперше, укладається строковий трудовий договір (контракт) строком на два роки. Після закінчення строку дії такого строкового трудового договору (контракту) та за умови належного його виконання сторони мають право продовжити його строк дії відповідного ще на чотири роки без проведення конкурсу.

10. Строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу професійної освіти має містити такі істотні умови:

строк його дії;

права, обов'язки і відповідальність сторін;

показники ефективності діяльності керівника закладу професійної освіти;

умови матеріального забезпечення, зокрема, розмір винагороди та розмір і порядок виплати премії за результатами виконання показників ефективності;

умови організації праці керівника закладу професійної освіти;

умови та порядок внесення змін до строкового трудового договору (контракту);

умови розірвання строкового трудового договору (контракту), зокрема достроково.

11. Керівник закладу професійної освіти звільняється з посади у зв'язку із закінченням строку дії строкового трудового договору (контракту) або достроково відповідно до вимог законодавства та умов укладеного строкового трудового договору (контракту).

Припинення строкового трудового договору (контракту) з керівником державного чи комунального закладу професійної освіти у зв'язку із закінченням строку його дії або його дострокове розірвання здійснюється відповідною посадовою особою засновника або керівником уповноваженого ним органу (структурного підрозділу з питань освіти) з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю.

Керівник приватного закладу професійної освіти звільняється з посади засновником (засновниками) відповідно до положень законодавства про працю, установчих документів закладу професійної освіти та укладеного строкового трудового договору (контракту).

12. У разі припинення строкового трудового договору (контракту), укладеного з керівником державного (комунального) закладу професійної освіти, та/або відмови особи, обраної на відповідну посаду, у порядку, встановленому цим Законом, від укладання строкового трудового договору (контракту), виконання його обов'язків покладається відповідно до установчих документів або за рішенням наглядової ради на іншу особу з числа педагогічних працівників цього закладу професійної освіти не більше ніж на 6 місяців.

У разі, якщо протягом 6 місяців виконання обов'язків керівника закладу професійної освіти його педагогічним працівником не призначено його керівника, виконання обов'язків керівника закладу професійної освіти покладається на іншого його педагогічного працівника не більше ніж на 6 місяців.

Стаття 42. Педагогічна рада

1. Педагогічна рада є колегіальним органом управління закладу професійної освіти.

Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і установчими документами закладу професійної освіти.

2. До складу педагогічної ради входять усі педагогічні працівники закладу професійної освіти. Головою педагогічної ради є керівник закладу професійної освіти.

3. До складу педагогічної ради можуть входити представники виборного профспілкового органу, представники органу самоврядування здобувачів професійної освіти відповідно до квот, визначених установчими документами закладу професійної освіти.

Виборні представники з числа здобувачів професійної освіти закладу професійної освіти беруть участь у роботі педагогічної ради закладу професійної освіти під час розгляду питань, що стосуються організації освітнього процесу, навчання, побуту та відпочинку здобувачів професійної освіти.

4. Педагогічна рада:

погоджує освітні програми, зміни до них та оцінює результати їх виконання;

погоджує положення про організацію освітнього процесу в закладі професійної освіти;

затверджує положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, що повинна включати систему та механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів освіти за конкретні порушення академічної доброчесності;

схвалює технічні описи документів власного зразка, що видаються закладами професійної освіти відповідно до цього Закону;

приймає рішення щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

приймає рішення щодо переведення здобувачів професійної освіти, їх відрахування, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

приймає рішення про відзначення, заохочення учасників освітнього процесу;

розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, професійної майстерності, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації

педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, отриманих ними поза закладами освіти;

приймає рішення щодо впровадження в освітній процес педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

має право ініціювати проведення інституційного аудиту у позаплановому порядку, моніторингу якості освіти та/або освітньої діяльності закладу професійної освіти;

розглядає інші питання, віднесені законодавством та/або установчими документами закладу професійної освіти до її повноважень.

5. Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами керівника закладу професійної освіти та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у закладі професійної освіти.

6. Приватний заклад професійної освіти та інші суб'єкти господарювання, що здійснюють освітню діяльність та (або) надають послуги із здобуття професійної освіти наділяють повноваженнями, зазначеними у четвертій частині цієї статті, посадову особу чи орган (органи), визначені установчими документами.

Стаття 43. Наглядова рада закладу професійної освіти

1. Наглядова рада закладу професійної освіти утворюється за рішенням засновника або уповноваженого ним органу на визначений засновником строк, але не менше ніж на п'ять років.

2. Порядок формування та діяльності наглядової ради визначається цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти та типовим положенням, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

До складу наглядової ради, кількість членів якої має відповідати непарному числу та не перевищувати п'ятнадцять осіб, входять представники засновника закладу професійної освіти та представники роботодавців, їх об'єднання (не менше двох третин від складу наглядової ради), які надають матеріальну допомогу закладу професійної освіти, інвестують у його діяльність та співпрацюють з ним, зокрема в межах

дуальної форми здобуття освіти, надають місця для проходження практичної підготовки здобувачів освіти тощо.

До складу наглядової ради закладу професійної освіти не можуть входити здобувачі освіти та працівники цього закладу професійної освіти.

3. Члени наглядової ради закладу професійної освіти мають право брати участь у роботі колегіальних органів закладу професійної освіти з правом дорадчого голосу.

4. Повноваження наглядової ради закладу професійної освіти:

у разі дострокового припинення повноважень керівника закладу професійної освіти протягом 3 робочих днів подає засновнику кандидата на призначення тимчасово виконуючого обов'язки керівника закладу професійної освіти;

подає засновнику кандидатів для призначення на посаду керівника закладу професійної освіти;

розглядає та затверджує звіт керівника закладу професійної освіти;

повідомляє засновника про результати розгляду та затвердження звіту керівника закладу професійної освіти;

має право вносити засновнику закладу освіти подання про заохочення керівника закладу професійної освіти або притягнення його до дисциплінарної відповідальності, або ініціювати його звільнення з підстав, визначених законом та / або контрактом;

бере участь у розробленні та затвердженні стратегії та перспективного плану розвитку закладу професійної освіти, аналізує стан їхнього виконання;

має право надавати рекомендації керівнику закладу професійної освіти за результатами аналізу стану виконання стратегії та перспективного плану розвитку закладу професійної освіти;

затверджує показники ефективності діяльності керівника закладу професійної освіти та педагогічних працівників;

затверджує рішення про преміювання керівника закладу професійної освіти за результатами виконання показників ефективності;

розглядає та схвалює фінансовий план закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне товариство, має право проводити моніторинг його виконання і вносити відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду керівником закладу професійної освіти;

надає засновнику на затвердження перелік платних освітніх та інших послуг, які може надавати заклад професійної освіти зі статусом

бюджетної установи відповідно до переліку, який затверджує Кабінет Міністрів України;

погоджує перелік платних освітніх та інших послуг, які може надавати заклад професійної освіти, який функціонує як комунальне некомерційне товариство;

сприяє залученню додаткових джерел фінансування;

надає згоду або відмову керівнику закладу професійної освіти на укладення договорів за рахунок власних надходжень закладу професійної освіти на суму, що перевищує 5 відсотків від загального фонду закладу професійної освіти;

погоджує перелік професій (професійних кваліфікацій), за якими заклад професійної освіти надає освітні послуги;

погоджує освітні програми закладу професійної освіти;

надає пропозиції про започаткування, провадження та розширення освітньої діяльності закладу професійної освіти;

має право вносити пропозиції щодо організації освітнього процесу, зокрема запровадження додаткових форм здобуття професійної освіти у закладі професійної освіти;

погоджує правила прийому до закладу професійної освіти;

має право ініціювати проведення інституційного аудиту у позаплановому порядку діяльності закладу професійної освіти;

має право звернутися до контролюючих органів у разі виявлення порушень законодавства;

має право вносити пропозиції відповідним органам державної влади чи органам місцевого самоврядування щодо розвитку мережі закладів професійної освіти, а також щодо ліквідації, реорганізації закладу професійної освіти;

має право вносити пропозиції засновнику на укладення договору щодо передачі в управління закладу професійної освіти;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом, установчими документами закладу професійної освіти.

5. Рішення наглядової ради закладу професійної освіти, прийняті в межах її повноважень, є обов'язковими до розгляду засновником (засновниками), керівником закладу професійної освіти та обов'язковими для виконання керівником закладу професійної освіти.

Стаття 44. Особливості освітньої діяльності суб'єктів, що здійснюють навчання на робочому місці (на виробництві)

1. Професійне навчання на робочому місці (на виробництві), на місці службового стажування (проходження служби) не підлягає ліцензуванню.

2. Особам, які успішно пройшли навчання на робочому місці (на виробництві), на місці службового стажування (проходження служби), може видаватись документ власного зразка суб'єктів, що здійснюють навчання на робочому місці (на виробництві).

Такий документ дає право цим особам виконувати трудові (службові) функції, що передбачають володіння відповідними результатами навчання (компетентностями) у того суб'єкта господарювання (роботодавця) або суб'єкта службової діяльності (військового формування, підрозділу правоохоронного органу тощо), який його видав.

Особа, яка отримала документ про оволодіння результатами навчання (компетентностями) в певного суб'єкта господарювання або службової діяльності, може виконувати трудові (службові) функції в іншого суб'єкта господарювання або службової діяльності, якщо цей документ визнається зазначеним суб'єктом.

Інформація про видані документи власного зразка не підлягає внесенню суб'єктом господарювання або службової діяльності, що здійснює навчання на робочому місці (на виробництві), до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3. Особи, які пройшли навчання у суб'єкта господарювання або службової діяльності, можуть у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, підтвердити здобуті повну або часткову професійну кваліфікацію у кваліфікаційному центрі.

Розділ VI

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 45. Система забезпечення якості професійної освіти

1. Система забезпечення якості у сфері професійної освіти формується відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та включає:

1) систему забезпечення якості у закладах професійної освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);

2) систему зовнішнього забезпечення якості професійної освіти;

3) систему забезпечення якості у діяльності органів управління, установ і органів, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості професійної освіти.

2. Внутрішня система забезпечення якості професійної освіти формується закладом професійної освіти незалежно від типу та форми власності та має, зокрема, включати: механізми забезпечення академічної доброчесності, види відповідальності педагогічних працівників і здобувачів професійної освіти за конкретні порушення академічної доброчесності, систему оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти за відповідною освітньою програмою, систему оцінювання результатів діяльності педагогічних працівників, інші процедури, інструменти та заходи забезпечення якості освіти, що визначаються закладом професійної освіти.

Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти розробляються центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки та оприлюднюються на їхніх офіційних вебсайтах.

3. Система зовнішнього забезпечення якості професійної освіти включає інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості професійної освіти:

стандартизацію;

ліцензування освітньої діяльності;

інституційний аудит;

моніторинг якості освіти;

атестацію педагогічних працівників;

сертифікацію педагогічних працівників.

4. Система забезпечення якості діяльності органів управління та установ, що відповідають за забезпечення якості професійної освіти, визначаються цим Законом та Законом України «Про освіту».

Стаття 46. Забезпечення академічної доброчесності у сфері професійної освіти

1. Кожен учасник освітнього процесу у закладі професійної освіти зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності у закладах професійної освіти формуються відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням вимог, визначених цим Законом та/або внутрішніми положеннями закладу професійної освіти про академічну доброчесність.

3. Керівник, педагогічні працівники закладу професійної освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

4. Порушеннями академічної доброчесності у системі професійної освіти є академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, що визначені Законом України «Про освіту», а також такі форми обману, як:

надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги здобувачам професійної освіти під час проходження ними контрольних заходів, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

використання здобувачем професійної освіти під час проходження оцінювання результатів навчання, не передбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

використання здобувачами професійної освіти, зокрема, надання ними педагогічним працівникам на перевірку і захист, учнівської (курсантської, слухацької) навчальної звітності (контрольних, розрахункових робіт, звітів з навчальної практики, лабораторних робіт, презентаційних матеріалів, результатів технічної та творчої майстерності тощо), підготовленої іншими особами (в тому числі виконаної на замовлення за матеріальну або іншу винагороду);

надання педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу здобувачам професійної освіти відповідей на контрольні завдання (екзаменаційні, залікові білети, тести тощо), не передбачених керівними документами, що регламентують освітній процес, а також використання здобувачами професійної освіти таких відповідей при проходженні контрольних заходів або підготовці до них;

несанкціоноване використання учасниками освітнього процесу інформаційних матеріалів (навчальних, методичних) та програмного забезпечення, щодо яких їх розпорядником встановлено обмежений доступ або регульоване (ліцензійне) користування (неправомірної інсайдерської інформації, неліцензійних програмних засобів тощо);

використання учасниками освітнього процесу заборонених засобів стимулювання розумової та/або фізичної активності, зокрема – допінг-препаратів під час складання контрольних заходів з фізичної підготовки здобувачами освіти закладу професійної освіти зі специфічними умовам навчання та військового закладу професійної освіти;

внесення педагогічними працівниками завідомо неправдивих або недостовірних відомостей у власні атестаційні (сертифікаційні) матеріали або атестаційні (сертифікаційні) матеріали своїх підлеглих щодо професійних та/або інших здобутків

Порушенням академічної доброчесності вважається також бездіяльність учасників освітнього процесу, яка толерує порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу, зокрема: приховування випадків порушення академічної доброчесності, допущених здобувачами професійної освіти, зі сторони педагогічних працівників, невжиття останніми заходів щодо припинення порушення академічної доброчесності, що призводить до перебування здобувачів професійної освіти в нерівних умовах оцінювання під час проведення контрольних заходів.

5. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів зовнішнього забезпечення і підвищення якості освіти, олімпіад, конкурсів професійної майстерності та інших змагань;

2) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року з дня вчинення діяння (здійснення дії або допущення бездіяльності), що становить порушення академічної доброчесності, або з дня припинення такого діяння, якщо воно було триваючим;

4) можуть бути позбавлені педагогічного звання, кваліфікаційної категорії у встановленому порядку;

5) притягнення до дисциплінарної відповідальності у разі, якщо порушення академічної доброчесності становить порушення трудової (службової) дисципліни, у порядку, встановленому законодавством про працю або спеціальним законодавством у відповідній сфері (для педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти).

6. За порушення академічної доброчесності до здобувача професійної освіти може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

1) зауваження;

2) повторне проходження контрольних заходів;

3) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, в тому числі практичної підготовки;

4) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо;

5) відрахування із закладу професійної освіти.

7. Рішення про академічну відповідальність здобувачів професійної освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, керівник або педагогічна рада закладу професійної освіти відповідно до внутрішнього положення закладу професійної освіти про академічну доброчесність.

Рішення про позбавлення здобувача професійної освіти академічної стипендії, призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

8. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до здобувачів професійної освіти та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному внутрішнім положенням закладу професійної освіти про академічну доброчесність або в судовому порядку.

Стаття 47. Ліцензування освітньої діяльності у сфері професійної освіти

1. Ліцензія на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти видається органом ліцензування на підставі заяви про отримання ліцензії здобувача ліцензії.

Заява про отримання ліцензії подається в електронній формі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та повинна містити перелік інформації визначений Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. До заяви про отримання ліцензії додається перелік документів, визначений виключно ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

2. Ліцензійні умови та зміни до них розробляються органом ліцензування та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Органом ліцензування у сфері професійної освіти є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

4. Порядок прийняття заяви про отримання ліцензії та підстави для залишення заяви про отримання ліцензії без руху або без розгляду чи закриття провадження визначені законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та «Про адміністративну процедуру».

5. Орган ліцензування після встановлення відсутності підстав для залишення заяви про отримання ліцензії без руху, без розгляду або закриття провадження, після одержання інформації з державних електронних та/або паперових інформаційних ресурсів, приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії з підстав та в порядку визначеному законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про освіту» та «Про адміністративну процедуру».

6. Зупинення та відновлення дії ліцензії, припинення дії ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється у порядку та з підстав, передбачених цим Законом, законами України «Про освіту» та «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про адміністративну процедуру».

7. Підставами для переоформлення ліцензії, крім підстав, визначених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності», також є:

1) реорганізація юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти;

2) зміна форми власності закладу професійної освіти;

3) реорганізація структурного підрозділу суб'єкта, що провадить освітню діяльність за відповідними професійними кваліфікаціями у сфері професійної освіти;

4) зміна найменування чи місцезнаходження (без зміни місця провадження освітньої діяльності) закладу професійної освіти;

5) зміна назви професії (професійної назви роботи) або класу класифікаційного угруповання за Національним класифікатором України «Класифікатор професій», за якими здійснюється освітня діяльність у сфері професійної освіти.

Переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється за заявою без проведення процедури ліцензування на основі ліцензій юридичних осіб.

8. Освітня діяльність з надання освітніх послуг у сфері неформальної освіти (зокрема, розроблення, затвердження та реалізація освітніх програм неформальної освіти) не потребує ліцензування, крім випадків, передбачених законодавством.

Стаття 48. Інституційний аудит у сфері професійної освіти

1. Інституційний аудит проводиться у закладах професійної освіти виключно у позаплановому порядку відповідно до Закону України «Про освіту», цього Закону та у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

2. Інституційний аудит проводиться працівниками центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та із залученням на підставі цивільно-правових договорів інших фахівців (експертів) у сфері професійної освіти.

3. За результатами проведення інституційного аудиту засновнику та закладу професійної освіти надаються:

висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу професійної освіти та внутрішню систему забезпечення якості професійної освіти;

рекомендації керівникові та/або засновнику закладу професійної освіти щодо вдосконалення діяльності закладу професійної освіти, а також приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність із вимогами законодавства, зокрема ліцензійними умовами.

4. Керівник закладу професійної освіти має право подати до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти обґрунтовані заперечення щодо висновку та рекомендацій протягом 5 робочих днів з дня їх отримання. Заперечення повинні бути розглянуті протягом 20 робочих днів з дня їх надходження.

5. Висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу професійної освіти та рекомендації щодо вдосконалення його діяльності, уточнені за результатами розгляду заперечень, оприлюднюються на вебсайтах закладу професійної освіти, засновника (крім засновника приватного закладу професійної освіти) та органу, що проводив інституційний аудит, протягом 3 робочих днів з дня завершення розгляду заперечень.

6. У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу професійної освіти вимогам законодавства, зокрема ліцензійним умовам, орган, який провів інституційний аудит, визначає строк усунення недоліків та порушень у роботі закладу професійної освіти, який не може

перевищувати одного року. До усунення недоліків та порушень у роботі закладу професійної освіти, допущених з вини керівника закладу професійної освіти, до нього не застосовуються заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо).

Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних недоліків та порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу професійної освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу професійної освіти, припинення чи реорганізації закладу професійної освіти.

7. У порядку, визначеному цим Законом, інституційний аудит проводиться також у суб'єктів освітньої діяльності, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері професійної освіти.

Стаття 49. Моніторинг якості професійної освіти

1. Моніторинг якості освіти у закладах професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту».

2. Моніторинг якості професійної освіти може бути внутрішнім та зовнішнім.

3. Внутрішній моніторинг якості професійної освіти, контроль за його дотриманням організовується педагогічною радою закладу професійної освіти (іншого суб'єкта освітньої діяльності).

4. Зовнішній моніторинг якості професійної освіти проводиться з метою отримання об'єктивних даних про якість професійної освіти, забезпечення засновника, органів влади, громадськості відповідною статистичною та аналітичною інформацією.

Стаття 50. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

1. Педагогічні працівники закладу професійної освіти незалежно від типу і форм власності підвищують кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншим, ніж п'ять кредитів ЄКТС.

3. Педагогічним працівникам відшкодовуються відповідно до законодавства витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення кваліфікації.

4. Заклад професійної освіти створює умови працівникам для їхнього професійного розвитку.

При підвищенні кваліфікації педагогічних працівників, зокрема стажуванні, за ними зберігаються середня заробітна плата (грошове забезпечення), посада, гарантії і компенсації відповідно до законодавства.

Стаття 51. Атестація та сертифікація педагогічних працівників

1. Атестація педагогічних працівників закладу професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та відповідно до положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Особливості атестації педагогічних працівників закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання та військового закладу професійної освіти визначаються центральними органами виконавчої влади, до сфери управління яких вони належать, з урахуванням вимог цього Закону та законодавства у відповідній сфері.

2. Сертифікація педагогічних працівників закладу професійної освіти проводиться на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та відповідно до положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 52. Наукове і методичне, інформаційне забезпечення системи професійної освіти

1. Наукове і методичне забезпечення системи професійної освіти здійснюється відповідно до статті 75 Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу здійснюється шляхом надання доступу до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, зокрема, до мережі Інтернет, цифрових і мультимедійних освітніх ресурсів, у порядку, визначеному законодавством.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, забезпечує створення та функціонування спеціального інформаційного ресурсу в мережі Інтернет, на якому у вільному доступі в повному обсязі розміщуються безоплатні електронні версії навчальної літератури або електронні навчальні ресурси для здобуття професійної освіти, а також інші навчальні матеріали, повністю чи частково виготовлені за кошти державного бюджету.

3.3 метою забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, методичної підтримки закладу професійної освіти функціонують центри розвитку професійної освіти.

Положення про центри розвитку професійної освіти затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

РОЗДІЛ VII

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 53. Органи управління у сфері професійної освіти

До органів управління у сфері професійної освіти належать:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти;

Верховна Рада Автономної Республіки Крим;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

обласні та Київська, Севастопольська міські ради;

обласні та Київська, Севастопольська міські державні адміністрації;

міські ради територіальних громад з адміністративним центром у місті – обласному центрі.

Стаття 54. Повноваження Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України:

забезпечує проведення державної політики у сфері професійної освіти;

видає у межах своїх повноважень нормативно-правові акти з питань професійної освіти;

затверджує методичні рекомендації формування мережі закладів професійної освіти;

затверджує порядок організації інклюзивного навчання у закладах професійної освіти;

розробляє, затверджує та забезпечує виконання державних цільових програм у сфері професійної освіти;

здійснює повноваження засновника державного закладу професійної освіти або доручає їх здійснення уповноваженому ним органу;

затверджує політику управління майном державних та комунальних закладів професійної освіти;

забезпечує рівні умови діяльності закладів професійної освіти усіх форм власності;

затверджує порядок забезпечення осіб, які здобувають професійну освіту, спеціальним (форменим) одягом, одностроєм, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту (спеціальними навчальними та службовими засобами);

затверджує порядок практичної підготовки здобувачів професійної освіти;

забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти та інших умов, необхідних для розвитку системи професійної освіти;

затверджує методiku розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти;

затверджує порядок укладення договорів з метою реалізації інвестиційних проєктів в сфері професійної освіти;

здійснює інші повноваження, передбачені законами України.

Стаття 55. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки:

забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері професійної освіти;

організовує та координує аналітично-прогностичну діяльність у сфері професійної освіти;

розробляє методiku розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти;

узагальнює та забезпечує впровадження кращого світового і українського досвіду у сфері професійної освіти, розробляє стратегічні напрями розвитку професійної освіти з урахуванням науково-технічного прогресу та інших факторів;

формує мережу та забезпечує діяльність державних закладів професійної освіти;

за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти затверджує порядок проведення інституційного аудиту у сфері професійної освіти;

за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснює повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти;

розробляє та затверджує примірні договори про реалізацію інвестиційних проєктів у сфері професійної освіти, а також примірні договори про державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти;

у межах компетенції та відповідно до законодавства, зокрема, методики розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти, затвердженої Кабінетом Міністрів України, формує пропозиції щодо обсягу коштів державного бюджету для забезпечення функціонування системи професійної освіти, зокрема шляхом надання освітньої та інших субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам;

здійснює моніторинг зайнятості випускників закладів професійної освіти відповідно до здобутих професійних кваліфікацій та оприлюднює знеособлені статистичні дані в мережі Інтернет;

здійснює інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

Стаття 56. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти

1. Державні органи, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти:

беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері професійної освіти;

здійснюють аналіз, моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їх управління;

за дорученням і в межах, встановлених Кабінетом Міністрів України, здійснюють повноваження засновника щодо державних закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їхнього управління;

у межах компетенції та відповідно до законодавства формують та визначають обсяги фінансування з державного бюджету закладів професійної освіти, що належать до сфери їхнього управління;

забезпечують у межах компетенції та відповідно до законодавства соціальний захист учасників освітнього процесу та сприяють

працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах освіти, що перебувають у сфері їх управління;

здійснюють інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

2. Центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військові заклади професійної освіти, мають право встановлювати обумовлені специфікою навчання:

1) вимоги щодо управління відповідним закладом освіти та його структури;

2) додаткові кваліфікаційні вимоги та порядок призначення керівників, педагогічних працівників та порядок заміщення вакантних посад, особливості реалізації ними визначених цим Законом прав і обов'язків;

3) правила прийому осіб на навчання;

4) особливості організації освітнього процесу, зокрема, вимоги до освітніх та/або навчальних програм і планів;

5) порядок переведення, переривання навчання, відрахування та поновлення осіб, які здобувають освіту в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

6) вимоги до матеріально-технічного забезпечення відповідного закладу освіти;

7) порядки забезпечення спеціальним (форменим) одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту (спеціальними навчальними та службовими засобами) осіб, які здобувають освіту в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

8) норми навчального навантаження здобувачів освіти в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

9) норми робочого часу викладачів в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти;

10) норми часу навчальної роботи в закладі професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військовому закладі професійної освіти.

Документи, визначені у пунктах 4, 8-10 цієї частини, розробляються у відповідності до вимог цього Закону та погоджуються з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

Стаття 57. Повноваження центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості професійної освіти

1. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи, крім повноважень визначених Законом України «Про освіту», мають такі повноваження у сфері професійної освіти:

надають рекомендації закладам професійної освіти щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти;

у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, проводять моніторинг якості освітньої діяльності закладів професійної освіти та якості здобутої у них професійної освіти;

у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, аналізують діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти (за наявності) в частині, що стосується дотримання законодавства з питань професійної освіти і забезпечення якості професійної освіти на відповідній території, та надають їм відповідні висновки і рекомендації, що оприлюднюються на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування протягом 5 робочих днів з дня їх надання;

звертаються до суду з позовами до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо усунення порушень та виконання вимог законодавства у сфері професійної освіти;

здійснюють інші повноваження, визначені цим та іншими законами України.

Стаття 58. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних та Київської, Севастопольської міських рад, місцевих державних адміністрацій, міських рад територіальних громад з адміністративним центром у містах – обласних центрах

1. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та Київська, Севастопольська міські ради та місцеві державні адміністрації відповідають за реалізацію державної політики у сфері професійної освіти, забезпечення якості та доступності професійної освіти на відповідній території.

2. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради, Київська та Севастопольська міські ради:

затверджують регіональні програми розвитку професійної освіти;

засновують комунальні заклади професійної освіти та здійснюють інші повноваження засновника, визначені цим та іншими законами;

у межах компетенції та відповідно до законодавства, зокрема, на підставі методики розрахунку вартості освітніх послуг у сфері професійної освіти, затвердженої Кабінетом Міністрів України, формують та затверджують обсяги фінансування за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету для закладів професійної освіти, що перебувають у сфері їх управління та/або передані їм в управління та фінансування;

розподіляють відповідно до законодавства кошти освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для здобуття повної загальної середньої освіти у закладах професійної освіти;

забезпечують у межах компетенції та відповідно до законодавства соціальний захист учасників освітнього процесу;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

3. Обласні, Київська та Севастопольська державні адміністрації, Рада міністрів Автономної Республіки Крим у сфері професійної освіти:

планують та забезпечують розвиток мережі комунальних закладів професійної освіти з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуацій відповідного регіону, а також з урахуванням потреб держави та інших регіонів;

розробляють та виконують регіональну стратегію та регіональні програми розвитку професійної освіти;

проводять моніторингові дослідження, аналіз потреб регіонального ринку праці;

на основі аналізу потреб регіонального ринку праці складають середньостроковий прогноз таких потреб;

сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах освіти;

формують і розміщують регіональне замовлення освітніх послуг з підготовки фахових спеціалістів обсягом не менше 20 відсотків (зокрема з урахуванням грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою) від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році пропорційно в кожному районі області;

формують і розміщують регіональне замовлення освітніх послуг з перепідготовки та підвищення кваліфікації;

здійснюють контроль за виконанням показників регіонального замовлення;

оголошують конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти у випадках, передбачених законом;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

4. Міські ради територіальних громад з адміністративним центром у містах – обласних центрах:

розробляють та виконують місцеві програми розвитку професійної освіти;

проводять моніторингові дослідження, аналіз потреб місцевого ринку праці;

на основі аналізу потреб місцевого ринку праці складають середньостроковий прогноз таких потреб;

сприяють працевлаштуванню осіб, які здобули професійну освіту у закладах професійної освіти;

формують і розміщують регіональне замовлення освітніх послуг з підготовки фахових спеціалістів обсягом не менше 20 відсотків (зокрема з урахуванням грантів для здобуття професійної освіти за дуальною формою) від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році у територіальній громаді;

формують і розміщують регіональне замовлення з перепідготовки та підвищення кваліфікації;

оголошують конкурс на посаду керівника закладу професійної освіти у випадках, передбачених законом;

здійснюють контроль за виконанням показників державного та регіонального замовлення.

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 59. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти

1. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти здійснюється з метою захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, реалізації єдиної державної політики в сфері професійної освіти та спрямований на забезпечення інтересів суспільства щодо належної якості професійної освіти та освітньої діяльності.

2. Державний нагляд (контроль) у сфері професійної освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами у формі позапланових заходів державного нагляду (контролю).

3. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять заходи державного нагляду (контролю) відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, Законом України «Про освіту» та з дотриманням вимог Закону України «Про адміністративну процедуру».

Розділ VIII

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Стаття 60. Фінансування системи професійної освіти

1. Фінансування системи професійної освіти здійснюється за рахунок:

коштів державного бюджету, зокрема освітньої субвенції;

видатків місцевих бюджетів на професійну освіту для забезпечення функціонування закладів професійної освіти та ефективного надання ними освітніх послуг на принципах рівності, доступності та прозорості;

інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Фінансування надання професійної освіти з державного та місцевих бюджетів здійснюється в обов'язі, достатньому для дотримання ліцензійних умов та виконання освітніх програм.

3. Видатки на оплату послуг з підготовки фахівців на рівні фахової передвищої освіти на умовах регіонального замовлення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти державної та/або комунальної власності за умови, що ці заклади мають ліцензії на провадження такої освітньої діяльності та акредитацію відповідних освітньо-професійних програм, здійснюються з бюджетів міських територіальних громад з

адміністративним центром у місті-обласному центрі та з обласних бюджетів.

Стаття 61. Фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти

1. Заклад професійної освіти має право:

проводити фінансово-господарську діяльність, пов'язану з виготовленням і реалізацією товарів/продуктів праці, виконанням робіт або наданням послуг в межах освітнього процесу;

проводити іншу фінансово-господарську діяльність, зокрема у рамках інвестиційних проєктів, державно-приватного партнерства, що передбачено установчими документами закладу професійної освіти, та/або погоджено наглядовою радою закладу професійної освіти.

2. Фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти не може створювати небезпеку для життя та/або здоров'я людини чи негативно впливати на якість професійної освіти.

3. Для проведення власної фінансово-господарської діяльності заклад професійної освіти має право створювати структурні підрозділи в порядку, визначеному цим та іншими законами.

4. Для проведення господарської діяльності, яка потребує ліцензування відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», заклад професійної освіти має отримати відповідну ліцензію в установленому законодавством порядку.

5. Державні та комунальні заклади професійної освіти мають право надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджено Кабінетом Міністрів України.

6. Власна фінансово-господарська діяльність закладу професійної освіти, зокрема, реалізація виготовлених товарів, наданих послуг, виконаних робіт, не підлягають оподаткуванню у випадках, визначених Податковим кодексом України.

Стаття 62. Штатні розписи закладу професійної освіти

1. Штатні розписи державних і комунальних закладів професійної освіти, що функціонують як бюджетні установи, розробляються на основі типових штатних нормативів, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, затверджуються керівником закладу професійної освіти та погоджуються засновником або уповноваженим ним органом.

Штатні розписи (штат) закладу професійної освіти зі специфічними умовами навчання, військового закладу професійної освіти розробляються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, до сфери управління якого належать такі заклади.

2. Формування штатних розписів комунального закладу професійної освіти, що функціонує як комунальне некомерційне товариство, має ґрунтуватися на принципі автономії та враховувати методика розрахунку мінімальної кількості штатних одиниць (працівників), яка має передбачати:

врахування кількості здобувачів професійної освіти, які здобувають професійну освіту за відповідними професійними кваліфікаціями (групами професійних кваліфікацій);

врахування структури закладу професійної освіти, площі приміщень, земельних ділянок, переліку наявного навчального обладнання.

3. За рахунок власних надходжень до штатного розпису можуть бути включені також інші посади, ніж зазначені в типових штатних нормативах, необхідні для провадження власної фінансово-господарської та/або освітньої діяльності закладу професійної освіти.

Стаття 63. Майно державних та комунальних закладів професійної освіти

1. Майно, що передається державному або комунальному закладу професійної освіти засновником, закріплюється за закладом освіти на праві узуфрукта державного або комунального майна і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню, приватизації, безоплатній передачі фізичним та/або юридичним особам, крім випадків, передбачених законом.

Розпорядження майном в інший спосіб здійснюється в межах повноважень закладу професійної освіти, у порядку та у спосіб, визначених законодавством.

2. Заклад професійної освіти державної та комунальної форми власності має право:

отримувати майно, кошти і матеріальні цінності, зокрема будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби, від державних органів, органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб, зокрема, як благодійну допомогу;

провадити фінансово-господарську діяльність в Україні та закордоном;

використовувати майно, закріплене за ним на праві узуфрукта державного та комунального майна, зокрема для провадження господарської діяльності, передавати в користування відповідно до законодавства;

створювати власні або використовувати за договором інші матеріально-технічні бази для провадження освітньої, дослідницької, інноваційної, господарської, виробничої, спортивної або культурно-мистецької діяльності;

створювати та розвивати власну базу соціально-побутових об'єктів, мережу спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних і культурно-мистецьких структурних підрозділів;

здійснювати будівництво основних фондів за погодженням із засновником;

спрямовувати кошти на соціальну підтримку педагогічних та інших працівників закладу професійної освіти, а також здобувачів професійної освіти;

здійснювати перекази в іноземній валюті внесків за колективне членство в освітніх і наукових асоціаціях, а також за передплату іноземних наукових/професійних видань та доступ до міжнародних інформаційних мереж і баз даних;

здійснювати інші дії та заходи, не заборонені законом, установчими документами, спрямовані на зміцнення матеріальної бази закладу професійної освіти.

3. Землекористування та реалізація прав на землю здійснюються закладами професійної освіти відповідно до Земельного кодексу України.

4. Будівлі, споруди і приміщення закладу професійної освіти повинні відповідати вимогам доступності згідно з будівельними нормами і стандартами. Якщо відповідні об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з особливими освітніми потребами, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Проектування, будівництво будівель, споруд і приміщень закладу професійної освіти здійснюються з дотриманням принципів універсального дизайну для урахування потреб осіб з особливими освітніми потребами.

5. Рухоме та нерухоме майно державного або комунального закладу професійної освіти (крім майна, яке використовується для забезпечення освітнього процесу і без якого неможливе досягнення результатів навчання, передбачених освітніми програмами) може бути передано в

оренду у порядку, визначеному законодавством, за умови збереження безпечного освітнього середовища та якщо це не погіршуватиме соціально-побутові умови учасників освітнього процесу.

Передача в оренду державного, комунального майна, закріпленого за державними, комунальними закладами професійної освіти на праві узуфрукта державного та комунального майна, здійснюється без права їх викупу.

6. Заклад професійної освіти несе відповідальність перед засновником за збереження та використання за призначенням закріпленого за ними майна.

Контроль за використанням майна закладу професійної освіти здійснюється засновником.

Майно (об'єкти, споруди, основні фонди) закладу професійної освіти, що перебуває у державній або комунальній власності, може вилучатися засновником лише за умови подальшого використання цього майна і коштів, одержаних від його реалізації, на розвиток системи професійної освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7. Майно ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена відповідно до рішення засновника, може бути використане для забезпечення здобуття освіти, надання послуг у сферах соціального захисту, культури, спорту та охорони здоров'я, зокрема, на засадах державно-приватного партнерства або з метою реалізації інвестиційних проектів.

Об'єкти нерухомого майна (крім земельних ділянок) ліквідованих державних та комунальних закладів професійної освіти можуть бути передані в оренду з умовою (додатковою умовою) щодо використання майна за визначеним цільовим призначенням (з вимогами щодо особливостей використання об'єкта).

Рішення про передачу в оренду зазначеного вище майна може бути прийнято не раніше одного року з дати внесення запису про державну реєстрацію припинення закладу професійної освіти до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Кошти, отримані від використання майна ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена відповідно до рішень засновника, використовуються виключно на освітні потреби закладів професійної освіти.

Майно, зокрема земельні ділянки ліквідованих державних, комунальних закладів професійної освіти або тих, діяльність яких зупинена, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної (комунальної) власності на таке майно.

Стаття 64. Оренда закладу професійної освіти

1. Заклад професійної освіти може бути переданий в оренду як єдиний майновий комплекс (окрім закладу професійної освіти, за яким закріплені на праві постійного користування землі сільськогосподарського призначення) зі збереженням його діяльності у порядку, встановленому Законами України «Про освіту», «Про оренду державного та комунального майна» та цим Законом.

2. За працівниками закладу професійної освіти, переданого в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається робоче місце та заробітна плата у розмірі не менше, ніж на момент укладання договору оренди на період до одного року. Виплата заробітної плати, а також поточні і капітальні видатки здійснюється орендарем .

3. За особами, які навчаються на умовах державного або регіонального замовлення у закладі професійної освіти, який передається в оренду як єдиний майновий комплекс, зберігається і виплачується призначена академічна та (або) соціальна стипендія, інші виплати, передбачені законодавством, за рахунок бюджетних коштів.

Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не повинно порушувати права та інтереси осіб, які навчаються у цьому закладі професійної освіти. Обов'язок щодо вирішення питань продовження безперервного здобуття професійної освіти, стипендіальне забезпечення та забезпечення інших прав здобувачів освіти покладається на засновника (засновників) закладу професійної освіти.

4. Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу не впливає на чинність усіх дозволів, ліцензій та договорів такого закладу освіти.

5. Не допускається припинення освітньої діяльності закладу професійної освіти, який переданий в оренду як єдиний майновий комплекс.

Стаття 65. Передача закладу професійної освіти в управління

1. Передача закладу професійної освіти в управління полягає у делегуванні однієї або декількох функцій органів управління, керівника,

інших посадових осіб з метою оптимізації виконання адміністративних, господарських, кадрових, бухгалтерських функцій.

2. Засновник може прийняти рішення про передачу закладу (закладів) професійної освіти в управління суб'єкту господарювання.

У такому випадку функції органів управління, керівника, інших посадових осіб надаються централізовано одним суб'єктом господарювання. При цьому вартість виконання таких функцій (надання послуг) не повинна перевищувати вартість їх виконання органами управління закладу професійної освіти.

3. Порядок передачі, перелік повноважень та типова форма договору про передачу в управління закладу професійної освіти затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 66. Реалізація інвестиційних проєктів у сфері професійної освіти

1. У сфері професійної освіти може здійснюватися співпраця з інвестором, зокрема, із залученням приватних інвестицій. Правовими засадами залучення інвестора у сфері освіти є Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, цей Закон, закони України «Про освіту», «Про інвестиційну діяльність», інші законодавчі акти, а також чинні міжнародні договори України.

2. Крім визначених в Законі України «Про освіту», співпраця з інвестором в сфері професійної освіти, зокрема з метою її розвитку, може передбачати:

забезпечення здобуття професійних кваліфікацій упродовж життя;

організацію освітнього процесу, зокрема для окремих груп чи здобувачів професійної освіти в межах автономії закладу професійної освіти;

узгодження змісту практичної та теоретичної підготовки здобувачів професійної освіти за окремими професійними кваліфікаціями;

оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти в рамках договорів про спільну, інвестиційну діяльність або інших договорів, у межах чинного законодавства;

створення інноваційного, інклюзивного, цифрового освітнього середовища;

впровадження інноваційних освітніх технологій;

впровадження дуальної та інших форм здобуття професійної освіти;

утворення та/або спільне фінансування та експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, бізнес-інкубатор тощо) на базі закладу професійної освіти;

спільне розроблення та реалізації освітніх, інноваційних, дослідницьких проєктів, зокрема, спільне фінансування здобуття професійної освіти;

здійснення заходів щодо соціального захисту, поліпшення житлових умов, інфраструктури закладу професійної освіти, умов праці та навчання працівників закладу професійної освіти та здобувачів професійної освіти;

спільне фінансування сучасного освітнього простору (навчально-практичних центрів, лабораторій, майстерень тощо) закладу професійної освіти;

розроблення і реалізації освітніх програм;

фінансування підготовки здобувачів професійної освіти для потреб ринку праці за відповідними освітніми програмами, узгодженими спільно з інвестором;

спільне з інвестором оцінювання випускників закладу професійної освіти, підготовка та навчання яких здійснювалися на партнерських засадах закладом професійної освіти та інвестором;

визнання неформальної та інформальної освіти, часткових та повних професійних кваліфікацій;

здійснення заходів, спрямованих на популяризацію професійної освіти та професійну орієнтацію населення, консультування з розвитку кар'єри, проведення конкурсів професійної майстерності та інших заходів;

спільне формування пропозицій прогностичних показників державного та регіонального замовлення у розрізі професій;

іншу організаційну, матеріальну, інтелектуальну, інноваційну та кадрову підтримку освітнього процесу в межах законодавства.

3. Співпраця з інвестором з метою реалізації інвестиційних проєктів в сфері професійної освіти, в тому числі з метою її розвитку, здійснюється на основі договорів між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та представниками інвестора, що укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Договори, що укладені для реалізації інвестиційного проєкту у сфері професійної освіти, можуть передбачати:

1) впровадження інноваційних методів професійної освіти;

2) встановлення критеріїв відповідності професійної освіти динамічним вимогам ринку праці;

3) додаткове фінансування, оновлення матеріально-технічної бази за рахунок приватного інвестора;

4) забезпечення сучасного змісту професійної освіти;

5) запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

6) підвищення рівня кваліфікації викладачів, майстрів виробничого навчання за рахунок роботодавців;

7) можуть також містити інші умови щодо організації та підготовки здобувачів освіти, якщо такі умови не суперечать чинному законодавству.

5. Залучення інвестицій інвестора в об'єкти державної та комунальної власності здійснюється без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

6. Реалізація інвестиційних проєктів в сфері професійної освіти щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється виключно для провадження освітньої, наукової чи іншої статутної діяльності закладу професійної освіти без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

7. Передача інвестору та/або приватному партнеру в користування, оренду, концесію, земель сільськогосподарського призначення, які знаходяться у користуванні закладу професійної освіти, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України, Закону України «Про концесію», Закону України «Про державно-приватне партнерство», та інших законів.

8. Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, надані інвестору у тимчасове користування для реалізації інвестиційного проєкту, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

9. Інвестиційні проєкти, які повністю або частково передбачають використання публічних інвестицій, реалізуються як публічні інвестиційні проєкти.

Розділ ІХ

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Стаття 67. Міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти

1. Заклади професійної освіти, інші суб'єкти освітньої діяльності, наукові установи, центри розвитку професійної освіти, їхні засновники, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які здійснюють міжнародне співробітництво у сфері професійної освіти, мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти інших держав, міжнародними організаціями, фондами тощо.

2. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, засновники закладу професійної освіти сприяють міжнародному співробітництву у системі професійної освіти.

3. Напрямами міжнародного співробітництва можуть бути:

участь у міжнародних проєктах та залучення експертів до модернізації системи професійної освіти;

впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти;

здобуття іноземцями професійної освіти та/або професійних кваліфікацій в Україні;

проходження практичної підготовки, стажування та підвищення кваліфікації громадянами України за кордоном;

участь у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну здобувачами професійної освіти та стажування педагогічних працівників закладу професійної освіти;

участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах;

організація і участь у міжнародних конференціях, семінарах, круглих столах, міжнародних конкурсах професійної майстерності та інших заходах;

розроблення спільних з іноземними закладами освіти освітніх програм;

спільна видавнича діяльність;

сприяння академічній мобільності педагогічних працівників та осіб, які здобувають професійну освіту;

інші напрями міжнародного співробітництва.

4. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування створюють умови для міжнародного співробітництва закладу професійної освіти шляхом:

1) встановлення відповідних бюджетних призначень у державному та/або місцевих бюджетах;

2) фінансування внесків за членство в міжнародних організаціях, участі в заходах таких організацій;

3) відрядження за кордон учасників освітнього процесу для педагогічної роботи чи стажування відповідно до умов міжнародних договорів України, а також договорів між закладами професійної освіти та іноземними партнерами, укладених на виконання освітніх проєктів, що реалізуються за рахунок міжнародних грантів і коштів технічної допомоги.

Стаття 68. Зовнішньоекономічна діяльність у сфері професійної освіти

1. Зовнішньоекономічна діяльність закладу професійної освіти провадиться відповідно до законодавства шляхом укладення договорів з іноземними фізичними та/або юридичними особами.

2. Валютні, матеріальні надходження від провадження зовнішньоекономічної діяльності використовуються закладами професійної освіти для забезпечення їх власної статутної діяльності згідно із законодавством.

Розділ X

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його офіційного оприлюднення та вводиться в дію через 1 місяць з дня його опублікування, крім:

статті 21, яка вводиться в дію з 1 вересня 2027 року;

статті 41, яка вводиться в дію через 9 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

статті 43, яка вводиться в дію через 6 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

статті 47, яка вводиться в дію через 6 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

абзацу четвертого частини третьої та абзацу третього частини четвертої статті 58, які вводяться в дію з 1 січня 2028 року.

2. Визнати таким, що втратив чинність:

Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №32, ст. 215 із наступними змінами);

3. Установити, що:

1) термін «професійна освіта», що вживається у цьому Законі, відповідає терміну «професійно-технічна освіта», що вживається в Конституції України;

2) до приведення законодавства і установчих документів закладів професійної освіти у відповідність із цим Законом:

терміни «професійно-технічна освіта» і «професійна (професійно-технічна) освіта» та похідні від них відповідають терміну «професійна освіта» та похідним від нього;

терміни «заклад професійної (професійно-технічної) освіти», «професійний (професійно-технічний) заклад», «професійно-технічний навчальний заклад» і похідні від них відповідають терміну «заклад професійної освіти» та похідним від нього;

терміни «учні професійно-технічних навчальних закладів» і «учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти» та похідні від них відповідають терміну «студенти закладів професійної освіти» та похідним від нього;

усі суб'єкти владних повноважень і заклади освіти керуються всіма зазначеними вище термінами як рівнозначними, а також положеннями законодавства, що стосуються професійно-технічних навчальних закладів чи закладів професійної (професійно-технічної) освіти у частині, що не суперечить цьому Закону;

3) освітня діяльність за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник», що провадиться закладами професійної освіти і започаткована до набрання чинності цим Законом, продовжується у межах строку навчання за певною освітньою програмою з видачею документа про професійно-технічну освіту встановленого зразка – диплома кваліфікованого робітника. Останній прийом на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» проводиться у 2025 році;

4) професійно-технічна освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» після набрання чинності цим Законом прирівнюється до освітньої кваліфікації «фаховий спеціаліст»;

5) диплом про професійну (професійно-технічну) освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» прирівнюється до диплома фахового спеціаліста;

6) свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації прирівнюється до сертифіката про професійну кваліфікацію;

7) переоформлення установчих документів закладу професійної освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом здійснюється протягом року з дня набрання чинності цим Законом;

8) з дня набрання чинності цим Законом усі учні закладів професійної освіти (професійних (професійно-технічних) закладів освіти) вважаються студентами та курсантами цих закладів і користуються всіма правами і пільгами та виконують всі обов'язки здобувачів професійної освіти, що визначені цим Законом, а також іншими нормативно-правовими актами для учнів професійних (професійно-технічних) закладів освіти;

9) учнівські квитки, що були видані учням закладів професійної (професійно-технічної) освіти до набрання чинності цим Законом, зберігають свою чинність до завершення здобуття ними обраної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій). Студентські квитки видаються студентам закладів професійної освіти, починаючи з 1 вересня 2026 року;

10) до завершення процедури передачі закладів професійної освіти з державної у комунальну власність відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» передбачені цим та іншими законами повноваження засновників закладів професійної освіти виконують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, визначені рішенням Кабінету Міністрів України, за кошти відповідних місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України;

11) протягом 10 років з дня набрання чинності цим Законом припинення шляхом ліквідації чи реорганізації комунальних закладів професійної освіти, що в установленому законодавством порядку були передані з державної власності у комунальну власність відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», відбувається лише за попереднім погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, та Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні;

12) науково-методичні (навчально-методичні) центри (кабінети) професійної (професійно-технічної) освіти протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом мають бути реорганізовані у центри розвитку професійної освіти. До завершення реорганізації науково-методичні (навчально-методичні) центри (кабінети) професійної (професійно-технічної) освіти продовжують функціонувати відповідно до законодавства, що було чинним до моменту набрання чинності цим Законом;

13) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів професійної освіти (або з особами, які тимчасово виконують відповідні обов'язки) згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом засновники державних і комунальних закладів професійної освіти або уповноважені ними органи зобов'язані припинити безстрокові трудові договори з керівниками таких закладів та одночасно укласти з ними (за їх згодою) трудові договори строком на один рік без проведення конкурсу. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору такі особи звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після завершення строку трудового договору такі особи мають право обиратися на посаду керівника того самого закладу професійної освіти відповідно до статті 41 цього Закону;

14) до набрання чинності та введення в дію статті 41 цього Закону конкурс на заміщення посади керівника закладу професійної освіти проводиться відповідно до законодавства, що діє на момент набрання чинності цим Законом;

15) до затвердження в установленому цим Законом порядку проведення інституційного аудиту центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи здійснюють інституційний аудит відповідно до Закону України «Про освіту»;

16) з метою оптимізації процесу передачі майна закладів професійної освіти з державної у комунальну власність положення, передбачені абзацами восьмим та дев'ятим частини четвертої статті 4 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» не застосовуються у випадку передачі єдиних майнових комплексів закладів професійної освіти з державної у комунальну власність;

17) до набрання чинності та введення в дію абзацу четвертого частини третьої та абзацу третього частини четвертої статті 58:

з 1 січня 2026 року регіональне замовлення освітніх послуг на підготовку фахових спеціалістів формується та розміщується відповідними органами на рівні не менше 13 відсотків від загальної кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році;

з 1 січня 2027 року регіональне замовлення освітніх послуг на підготовку фахових спеціалістів формується та розміщується відповідними органами на рівні не менше 17 відсотків від загальної

кількості випускників, які здобули базову середню освіту та повну загальну середню освіту у поточному навчальному році;

18) з 1 вересня 2027 року комунальні заклади професійної освіти - бюджетні установи, в яких кількість здобувачів освіти понад 400 осіб мають бути реорганізовані у комунальні некомерційні товариства. Зміна основного виду діяльності державного та комунального закладу професійної освіти у зв'язку із зміною його організаційно-правової форми забороняється;

19) з 1 вересня 2028 року на заклади професійної освіти, в яких кількість здобувачів повної загальної середньої освіти менше, ніж 150 осіб, освітня субвенція не розподіляється.

4. Встановити, що до 1 вересня 2030 року:

1) кредитори державних та комунальних закладів професійної освіти, що реорганізуються у комунальні некомерційні товариства, не вправі вимагати від них виконання незабезпечених зобов'язань, припинення або дострокового виконання зобов'язання або забезпечення виконання зобов'язання. Згода кредитора на заміну боржника у зобов'язанні у такому разі не вимагається;

2) обов'язкова оцінка майна, передбачена Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», для закладів професійної освіти, що реорганізуються у комунальні некомерційні товариства, не застосовується;

3) звільнення працівників закладів, що реорганізуються у комунальні некомерційні товариства, допускається лише у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу;

4) комунальні некомерційні товариства, що утворюються у результаті реорганізації державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ, є правонаступниками всіх прав та обов'язків відповідних бюджетних установ. Органи, що здійснюють управління майном відповідних державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ, передають відповідним комунальним некомерційним товариствам, що утворюються у результаті реорганізації таких установ майно, що входить до цілісного майнового комплексу державного чи комунального закладу професійної освіти – бюджетної установи, яким користувалися на законних підставах ці заклади. Майно, що передається від державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ відповідно до комунальних некомерційних товариств, утворених у результаті реорганізації, закріплюється за ними на праві узуфрукта державного та комунального майна;

5) передача нерухомого майна від державних та комунальних закладів професійної освіти – бюджетних установ до комунальних некомерційних товариств, що утворюються у результаті реорганізації таких закладів, здійснюється на підставі даних бухгалтерського обліку відповідних бюджетних установ щодо такого майна та результатів обов'язкової його інвентаризації;

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375 із наступними змінами):

статтю 21 доповнити частиною шостою:

«Студентський трудовий договір – особливий вид трудового договору між здобувачем освіти та підприємством, установою, організацією, що передбачає поєднання здобуття освіти на робочому місці, зокрема за дуальною формою, із виконанням трудових функцій в межах освітньої програми.

Строк дії студентського трудового договору не може перевищувати строк здобуття професійної освіти.

Типова форма студентського трудового договору затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.»;

пункт 3 частини першої статті 63 викласти у такій редакції:

«3) працівників, які навчаються в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти в дні занять (стаття 220).»;

пункт 5 частини першої статті 82 викласти в такій редакції:

«5) час навчання з відривом від виробництва тривалістю менше 10 місяців у закладах професійної освіти;»;

у частині третій статті 188 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині другій статті 193 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині третій статті 194 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у статті 197:

в абзаці першому слова «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 201 виключити;

статтю 203 викласти у такій редакції:

«Стаття 203. Заохочення працівників, які поєднують роботу з навчанням

При підвищенні кваліфікаційних розрядів або при просуванні по роботі повинні враховуватися результати професійного навчання працівників.»;

статті 204, 205, 206 виключити;

статтю 207 викласти у такій редакції:

«Стаття 207. Оплата праці під час підвищення кваліфікації / перепідготовки

Під час підвищення кваліфікації / перепідготовки працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.»;

у статті 208 слова «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 213 викласти в такій редакції:

«Стаття 213. Додаткова відпустка працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту

Працівникам, які здобувають професійну чи фахову передвищу освіту, надається додаткова оплачувана відпустка для підготовки та складання іспитів загальною тривалістю 35 календарних днів протягом навчального року.»;

у статті 220 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у частині першій статті 252⁶ слова «навчальних закладів системи професійно-технічної освіти» замінити словами «закладів професійної освіти»;

2) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 3-4, ст. 27 із наступними змінами):

частину четверту статті 83 доповнити пунктом «ж»:

«ж) земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні комунальних закладів освіти.»;

у частині четвертій статті 84 пункт «ж» викласти у такій редакції:

«ж) земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні державних закладів освіти;»;

пункти «ж¹» і «з» виключити;

3) у статтях 256³ і 256⁷ Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002, № 21-22, ст. 135 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

4) у Кримінально-виконавчому кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 3-4, ст. 21 із наступними змінами):

у статті 125:

частину першу викласти у такій редакції:

«1. У колоніях відповідно до законів України «Про освіту» і «Про повну загальну середню освіту» для засуджених забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти.»;

частину четверту викласти у такій редакції:

«4. Для засуджених, які не мають професійної кваліфікації, за якою вони можуть бути працевлаштовані в даній колонії, надається можливість здобути професійну освіту або пройти професійне навчання відповідно до Закону України «Про професійну освіту».»;

у статті 126:

частину першу викласти у такій редакції:

«Стаття 126. Організація здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими до позбавлення волі

1. Організація здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими до позбавлення волі здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» і «Про професійну освіту» в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.»;

у частині п'ятій слова «загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів» замінити на слова «закладів освіти»;

у тексті Кримінально-виконавчого кодексу України слова «загальноосвітнє і професійно-технічне навчання» у всіх відмінках та числах замінити відповідно словами «здобуття загальної середньої та/або професійної освіти»;

5) частини першу і другу статті 17 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) після слова «підрозділи» доповнити словами «державним і комунальним закладам професійної освіти, що здійснюють підготовку фахівців для лісогосподарської галузі.»;

б) у Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458):

частину першу статті 90 після слова «власності» доповнити словами: «або шляхом професійного навчання працівників на виробництві в аварійно-рятувальних формуваннях.»;

частину другу статті 90 викласти у такій редакції:

«2. Особи, які приймаються на службу цивільного захисту та призначаються на посади рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту, з метою набуття спеціальних навичок зобов'язані пройти професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації відповідно до державних освітніх стандартів, а на посади середнього та старшого начальницького складу служби цивільного захисту – перепідготовку або спеціалізацію у відповідних закладах освіти із специфічними умовами навчання, який належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.»;

У тексті Кодексу цивільного захисту слова «первинна професійна підготовка» у всіх відмінках замінити відповідно словами «професійна підготовка»;

7) у статті 22 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252 із наступними змінами):

слова «(професійно-технічну)», «(професійно-технічної)» виключити;

частини четверту і п'яту викласти у такій редакції:

«Особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти першочергово.

У разі проведення закладом професійної освіти конкурсу за відповідною професійною кваліфікацією діти з інвалідністю та особи з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професійною кваліфікацією, зараховуються до закладу професійної освіти першочергово за умови отримання позитивної оцінки на вступних випробуваннях (іспитах).»;

у частині шостій слова «професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «закладів професійної освіти»;

8) Закон України «Про дорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами) доповнити новою статтею 15¹ такого змісту:

«Стаття 15¹. Особливості допуску до керування транспортними засобами здобувачів освіти

Для організації та проходження виробничої практики за професійними кваліфікаціями, що передбачають керування тракторами та сільськогосподарською технікою, заклад освіти у порядку, визначеному

Кабінетом Міністрів України, видає свідоцтво на керування транспортного засобу відповідної категорії (крім руху на вулично-дорожній мережі) здобувачам професійної, фахової передвищої, вищої освіти, які досягли 16-річного віку за умови відсутності медичних протипоказань та успішного опанування необхідними знаннями, вміннями та навичками, що засвідчується закладом освіти.»;

9) у тексті Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) термін «професійної (професійно-технічної)» замінити терміном «професійної»;

10) у статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

у підпункті 2 пункту «а» слово «(професійно-технічної)» виключити;

у підпункті 5 пункту «б» слова «професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «закладів професійної освіти»;

у підпункті 2 слова «учнями професійно-технічних навчальних закладів» замінити словами «здобувачами професійної освіти»;

підпункт 5 викласти у такій редакції:

«5) сприяння випускникам державних і комунальних закладів загальної середньої та професійної освіти у працевлаштуванні»;

у підпункті 8 слово «(професійно-технічної)» виключити;

11) у статті 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 290 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

12) у Законі України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000, № 46, ст. 393 із наступними змінами):

абзац другий частини першої статті 5 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

абзац третій частини першої статті 5 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

абзац перший частини другої статті 6 після слова «передвищої» доповнити словом «освіти»;

у тексті Закону слова «професійна (професійно-технічна)» в усіх відмінках замінити словом «професійна»;

13) абзац другий частини 2.15⁻¹ статті 2 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 2004, № 49, ст. 527 із наступними змінами) викласти у такій редакції: «До сільськогосподарських товаровиробників також належать сімейні фермерські господарства, зареєстровані платниками єдиного податку четвертої групи згідно із главою 1 розділу XIV Податкового кодексу України; заклади освіти, їх навчально-дослідні господарства, одним із видів діяльності яких є виробництво сільськогосподарської продукції та її переробка на власних чи орендованих потужностях.»;

14) у Законі України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 147 із наступними змінами):

в абзаці п'ятнадцятому статті 1 слова «навчальні, виховні заклади» замінити словами «заклади освіти»;

в абзаці восьмому статті 4 слово «виховного» виключити;

в абзаці четвертому статті 8 слова «ліцеїв цивільного захисту» замінити на «ліцеїв безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання»;

у частинах п'ятій і шостій статті 31 слова «(професійно-технічної)» виключити;

у статті 39¹¹ слова «навчаються в професійно-технічних, вищих навчальних закладах» замінити словами «здобувають професійну, фахову передвищу, вищу освіту»;

у статті 39¹² слова «учнями професійно-технічних навчальних закладів або студентами вищих навчальних закладів» замінити словами «здобувачами професійної, фахової передвищої, вищої освіти»;

у тексті Закону слова «навчальні заклади» в усіх відмінках та числах замінити словами «заклади освіти»;

15) у Законі України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 30, ст.409 із наступними змінами):

у частині першій статті 17 після слів «про освіту» доповнити словами «з урахуванням особливостей, визначених законодавством про працю та державну службу – для працівників кримінально-виконавчої служби, та вимог, встановлених Законом України «Про Національну поліцію» для професійного навчання поліцейських, – для осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби.»;

пункт 16 частини першої статті 18 викласти у такій редакції:

«16) організувати здобуття загальної середньої та/або професійної освіти засудженими та залучати їх до праці;»;

у тексті Закону слово «професійно-технічне» в усіх відмінках та числах замінити словом «професійне»;

16) у Законі України «Про військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами):

пункт 6 частини першої статті 30 після слів «студенти (курсанти невійськових) закладів» та «студенти закладів» доповнити словом «професійної»;

десяту частину статті 39-1 після слів Закону України «Про освіту» доповнити словами «частиною другою статті 12 і пункту 7 частини першої статті 22 Закону України «Про професійну освіту»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» і «професійно-технічну» в усіх відмінках замінити словами «професійної»;

17) у тексті Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

18) у Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011, № 2-3, ст.11 із наступними змінами):

статтю 4 доповнити частиною сьомою:

«7. Особи, зазначені у абзаці першому та другому пункту 1 частини першої цієї статті, звільняються від сплати єдиного внеску за осіб, з якими укладено студентський трудовий договір.

Особи, які працевлаштовані на підставі студентського трудового договору можуть бути платниками єдиного внеску за умови самостійного визначення ними бази нарахування за місяці звітного періоду.

Самостійно визначена такими особами база нарахування не може перевищувати максимальну величину бази нарахування єдиного внеску, встановлену цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.»;

19) у Законі України «Про професійний розвиток» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 39, ст.462 із наступними змінами):

у статті 1:

у частині першій:

абзац третій викласти в такій редакції:

«неформальне професійне навчання працівників – складник неформальної освіти дорослих, що передбачає набуття працівниками професійних компетентностей, яке не регламентоване місцем, строком і формою та може завершуватися присвоєнням професійних та/або часткових професійних кваліфікацій;»;

у абзаці шостому слова «первинну професійну підготовку» замінити словами «професійну підготовку»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«формальне професійне навчання працівників – складник формальної освіти дорослих, що передбачає набуття працівниками професійних компетентностей у закладі освіти або безпосередньо у роботодавця відповідно до освітніх програм та професійних стандартів, за результатами якого видається документ про освіту встановленого зразка.»;

доповнити частиною другою:

«2. У цьому Законі терміни «кваліфікаційні центри» та «професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація)», «часткова кваліфікація» вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про освіту.»;

частину другу статті 2 доповнити новим абзацом:

«рівного доступу працівників до професійного розвитку без дискримінації за будь-якою ознакою.»;

у частині першій статті 3 слова «центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, молоді та спорту» замінити словами «центральним органом виконавчої влади у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки»;

у частині першій статті 4:

в абзаці дев'ятому слова «в навчальних закладах» замінити словами «в закладах освіти»;

доповнити новим абзацом:

«участь у розробленні професійних стандартів, стандартів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, освітніх програм.»;

частину першу статті 5 доповнити новим абзацом:

«беруть участь у розробленні професійних стандартів, стандартів професійної, фахової передвищої та вищої освіти, освітніх програм.»;

у статті 6:

у частині другій слова «у професійно-технічних та вищих навчальних закладах» замінити словами «у закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Професійне навчання працівників організується в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу.»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Формальне професійне навчання працівників включає професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітників і може здійснюватися безпосередньо у роботодавця або організовуватися, зокрема на договірних умовах, у закладах професійної освіти, на підприємствах, в установах, організаціях.

Формальне професійне навчання працівників, які за класифікацією професій належать до категорій керівників, професіоналів і фахівців, включає перепідготовку, стажування, спеціалізацію та підвищення кваліфікації і може організовуватися, зокрема на договірних умовах, у суб'єктів освітньої діяльності.

За результатами формального професійного навчання працівникові видається документ про освіту встановленого зразка.»;

частину сьому доповнити новим абзацом:

«За результатами неформального професійного навчання працівників роботодавці можуть видавати документ власного зразка, в якому зазначаються професія, за якою здійснювалися професійне навчання, професійна кваліфікація, напрям підвищення кваліфікації, строки навчання тощо.»;

у статті 7:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Професійне навчання працівників здійснюється за інституційною (очною (денною, вечірньою), заочною, дистанційною), індивідуальною (екстернатною, на робочому місці (на виробництві)), дуальною формами або шляхом їх поєднання.»;

частину другу доповнити новими абзацами:

«індивідуального навчання, що передбачає навчання на робочому місці (на виробництві) за індивідуальними навчальними планами під керівництвом кваліфікованих робітників-інструкторів виробничого навчання;

наставництва, що передбачає навчання на робочому місці (на виробництві) шляхом обміну знаннями, навичками та набутим досвідом між працівником та особою, що потребує професійного навчання.»

у статті 8:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Професійне навчання працівників здійснюється за навчальними планами і програмами, розробленими закладами професійної освіти та/або підприємствами, установами, організаціями відповідно до професійних стандартів, а у разі відсутності професійних стандартів – кваліфікаційних характеристик відповідних професій.»

у частині другій слова «затвердженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці.» замінити словами «затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду.»;

у статті 9:

у частині першій слова «які залучаються на умовах договору з надання освітніх послуг.» замінити словами «які залучаються на умовах договору»;

у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2. Викладачі, які залучаються до здійснення професійного навчання безпосередньо у роботодавця, повинні мати вищу освіту першого або другого рівня за ступенем бакалавра або магістра і стаж роботи за відповідною спеціальністю (спеціалізацією) не менш як три роки.»;

у абзаці третьому після слова «робітників» доповнити «словами та наставників»;

доповнити новим абзацом:

«Професійне навчання працівників безпосередньо у роботодавця також може здійснюватися наставниками.»;

у частині першій статті 10 слова «у договорі про надання освітніх послуг» замінити словами «у договорі»;

у частині другій статті 10 після слова «навчання» доповнити «словами та наставників»;

статтю 14 викласти в такій редакції:

«Стаття 14. Підтвердження професійної кваліфікації, здобутої шляхом неформального професійного навчання

1. Підтвердження професійної кваліфікації, здобутої шляхом неформального професійного навчання працівників, здійснюють кваліфікаційні центри або інші суб'єкти, уповноважені на це законодавством, зокрема суб'єктами освітньої діяльності, за зверненням працівника або роботодавця.

2. Особі яка підтвердила професійну кваліфікацію, здобуту шляхом неформального професійного навчання, видається сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації, форма та порядок видачі якого встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. Порядок присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами визначається Кабінетом Міністрів України.».

20) у Законі України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243 із наступними змінами):

у частині першій статті 8 слова «первинної» та «(професійно-технічної)» вилучити;

пункт 6 частини другої статті 22 викласти в такій редакції:

«б) організують роботу з присвоєння професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних в акредитованих кваліфікаційних центрах;»;

частину другу статті 34 викласти у такій редакції:

«2. Система професійного навчання охоплює:

1) осіб, які здобувають професійну освіту в закладах освіти та інших установах;

2) працівників, які проходять професійне навчання (професійну підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації) впродовж трудової діяльності;

3) безробітних, які шукають роботу і потребують професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації.»;

в абзаці першому частини 4 після слова «для» замінити словами «професійного навчання (перепідготовки та підвищення кваліфікації).»;

частину шосту виключити;

у статті 35:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій (повних та часткових), визнання результатів неформального та інформального навчання для зареєстрованих безробітних здійснюється в кваліфікаційних центрах за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.»;

розробляє проект порядку присвоєння/підтвердження професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) кваліфікаційними центрами і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України;

у тексті Закону слова «(професійно-технічної)» виключити;

21) у Законі України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37-38, ст. 2004 із наступними змінами):

у пункті 13¹ частини другої статті 32 та абзаці другому частини другої статті 70 слово «(професійно-технічної)» виключити;

статтю 33 доповнити частиною одинадцятю такого змісту:

«11. Рішення про виділ структурного підрозділу закладу вищої освіти, в тому числі закладу вищої освіти із статусом національного, шляхом створення юридичної особи такої самої форми власності у статусі закладу професійної освіти приймається вищим органом громадського самоврядування закладу професійної освіти і затверджується засновником або уповноваженим ним органом управління.»;

абзац другий підпункту 6 пункту 5 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» виключити;

22) у Законі України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379 із наступними змінами):

у частині четвертій статті 13 слова «(професійно-технічної)» вилучити;

у частині першій статті 66 після слова «науково-педагогічної» доповнити словом «педагогічної»;

у тексті Закону слова «первинна професійна підготовка» у всіх відмінках замінити відповідно словами «професійна підготовка»;

частину третю статті 91 викласти у такій редакції:

«3. Для поліцейських устанавлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, а для курсантів (слухачів) та працівників закладів вищої та професійної освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, може встановлюватися шестиденний навчальний (робочий) тиждень з одним вихідним днем.»;

у статті 103:

у частині першій слова «до ліцеїв системи Міністерства внутрішніх справ України» виключити;

у частині другій після слова «спеціальності» доповнити словами «(професії) закладів професійної освіти, а також право на спеціальні умови щодо участі у конкурсному відборі під час вступу для здобуття фахової передвищої та вищої освіти за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.»;

у тексті Закону слова «вищі навчальні заклади», «навчальні заклади» у всіх відмінках замінити відповідно словами «заклади вищої освіти» та «заклади освіти»;

23) у Законі України «Про зовнішню трудову міграцію» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 49-50, ст. 463 із наступними змінами):

у частині першій статті 9 слово «професійно-технічна» замінити словом «професійна», після нього доповнити словами «фахова передвища»;

24) у Законі України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст. 380 із наступними змінами):

у частині першій статті 1:

пункт 26 викласти у такій редакції:

«26) спеціальні закони – закони України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту»»;

частину десяту статті 9 викласти в такій редакції:

«10. Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях у суб'єктів господарювання для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.»;

у частині другій статті 10:

абзац шостий викласти у такій редакції:

«професійна освіта;»;

абзаци сьомий та восьмий виключити;

у назві статті 15 слова «(професійно-технічна)» виключити;

частину третю статті 15 виключити;

у статті 21:

в абзацах першому та другому у частині першій після слова «військового» додати слово «безпекового»;

доповнити новою частиною 4¹ такого змісту:

«4¹. Безпекова освіта передбачає набуття особою спеціальних здібностей та комплексу професійних компетентностей у сфері правоохоронної та правозастосовної діяльності, цивільного захисту та може здобуватися на рівнях профільної середньої освіти в закладах спеціалізованої освіти безпекового спрямування, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти в закладах освіти із специфічними умовами навчання. Особливості здобуття безпекової освіти можуть визначатися спеціальними законами України.

Освітні програми безпекової освіти розробляються закладами освіти та затверджуються органами державної влади, до сфери управління яких належать відповідні заклади освіти, з урахуванням вимог спеціальних законів України.

До структури безпекової освіти належать:

підготовка ліцеїстів у ліцеях безпекового спрямування та національно-патріотичного виховання, що передбачає здобуття профільної середньої освіти;

професійна освіта та/або професійна підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, яка здійснюється на основі повної загальної середньої, професійної, фахової передвищої чи вищої освіти;

підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на рівні професійної освіти, яка здійснюється з одночасним здобуттям фахової передвищої чи вищої освіти;

підготовка поліцейських, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту на рівнях фахової передвищої або вищої освіти, яка здійснюється на основі повної загальної середньої освіти;

підготовка поліцейських та начальницького складу служби цивільного захисту на рівнях вищої освіти, яка здійснюється на основі фахової передвищої, вищої освіти в закладах із специфічними умовами навчання.

Особи, які здобувають безпекову освіту в закладах спеціалізованої освіти безпекового спрямування, закладах освіти із специфічними умовами навчання, безоплатно забезпечуються місцями у гуртожитках, харчуванням, спеціальним одягом, грошовим забезпеченням (стипендією) згідно із законодавством України.

Положення про заклади спеціалізованої освіти безпекового спрямування та заклади освіти із специфічними умовами навчання затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням спеціальних законів України за поданням Міністерства внутрішніх справ України, погодженим із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.»;

частину другу статті 38 після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

«бере участь у функціонуванні зовнішньої системи забезпечення якості професійної освіти;».

У зв'язку з цим абзаци сімнадцятий та вісімнадцятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим та дев'ятнадцятим;

статтю 52 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Не може працювати в закладі освіти або залучатися до участі в освітньому процесі особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення умисного кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) вчинила кримінальне правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;

4) вчинила корупційне кримінальне правопорушення або кримінальне правопорушення, пов'язане з корупцією, що було встановлено обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили.»;

абзац п'ятнадцятий частини першої статті 53 викласти в такій редакції:

«трудова діяльність у позанавчальний час та у навчальний час під час практичної підготовки, а також під час здобуття освіти за дуальною формою, відповідно до освітньої (освітньо-професійної) програми;»;

у частині першій статті 63:

в абзаці восьмому слово і число «статті 94» замінити словом «положень»;

в абзаці одинадцятому слова «та професійної (професійно-технічної)» виключити;

абзац вісімнадцятий частини першої статті 64 після слова «професійної» доповнити словами «фахової передвищої», після слова «фонду» доповнити словами «відповідно до спеціальних законів»;

в абзаці третьому частини першої статті 65 слова «професійної (професійно-технічної)» виключити;

статтю 81 викласти у такій редакції:

Стаття 81. Реалізація інвестиційних проєктів в сфері науки та освіти

1. Правові засади реалізації інвестиційних проєктів у сфері освіти і науки визначені Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, цим Законом, Законом України «Про інвестиційну діяльність», іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо інвестиційний проєкт відповідає ознакам державно-приватного партнерства, такі проєкти реалізуються відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство».

2. Реалізація інвестиційних проєктів у сфері освіти і науки здійснюється на основі договорів між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та представниками інвестора, які укладаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Інвестиційні проєкти у сфері освіти і науки можуть передбачати:

спільне фінансування закладів освіти, а також фізичних та юридичних осіб, які провадять освітню діяльність;

утворення та/або спільне фінансування і розвиток баз практичної підготовки;

утворення та/або спільне фінансування і експлуатацію інноваційних підприємств (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) на базі існуючих закладів освіти;

розроблення і розвиток сучасних технологій освіти, навчання;

професійно-практичну підготовку;

запровадження спільних програм фінансування підготовки фахівців тощо;

здійснення заходів щодо соціального захисту та поліпшення житлових умов працівників системи освіти та здобувачів освіти;

інше, не заборонено чинним законодавством України.

4. Фінансування розвитку освіти і науки може здійснюватися за рахунок:

фінансових ресурсів інвестора;

фінансових ресурсів, запозичених в установленому порядку;

коштів державного та місцевих бюджетів;

інших джерел, не заборонених законодавством.

5. Реалізація інвестиційних проєктів щодо об'єктів державної та комунальної власності здійснюється виключно для провадження освітньої, наукової чи іншої статутної діяльності закладу освіти без зміни цільового призначення та форми власності таких об'єктів.

6. Передача інвесторам та/або приватним партнерам в користування, оренду земель сільськогосподарського призначення, які знаходяться у користуванні закладів освіти, здійснюється відповідно до Земельного кодексу України.

Рухоме та/або нерухоме державне та/або комунальне майно, передані інвестору в користування або управління, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної чи комунальної власності на відповідні об'єкти.

7. Інвестиційні проєкти, які повністю або частково передбачають використання публічних інвестицій, реалізуються як публічні інвестиційні проєкти.»;

частину другу статті 82 після слова «науково-виробничі» доповнити словами «науково-методичні, навчально-методичні»;

у тексті Закону слова «професійна (професійно-технічна)» в усіх відмінках замінити словом «професійна»;

25) у статтях 6 і 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 21, ст. 81 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити;

26) у Законі України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119 із наступними змінами):

у пункті 8 частини першої статті 1 після слів «із закладом» слова «фахової передвищої» виключити;

пункт 2 частини першої статті 16 після слова «закладів» доповнити словами «професійної та»;

частину восьму статті 46 викласти у такій редакції:

«8. Заклади фахової передвищої освіти приватної форми власності (крім закладів освіти, що отримують публічні кошти) мають право вільного вибору мов навчання, які є офіційними мовами Європейського Союзу, із забезпеченням при цьому вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.»;

у тексті Закону слова «професійної (професійно-технічної)» в усіх відмінках замінити словом «професійної»;

27) у Законі України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25, № 50, ст. 456 із наступними змінами):

абзац четвертий частини шостої статті 2 викласти в такій редакції:

«Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, що належить закладам освіти, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту».»;

абзац дев'ятий пункту 1 частини другої статті 3 після слів «закладів освіти» доповнити словами «(крім закладів професійної освіти)»;

статтю 14 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Передача закладу професійної освіти в оренду як єдиного майнового комплексу здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про професійну освіту».

Забороняється зміна основного виду діяльності закладу професійної освіти при передачі його в оренду як єдиного майнового комплексу.»;

28) у Законі України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради, 2020, № 31, ст. 226 із наступними змінами):

пункт 18 частини першої статті 1 викласти у такій редакції:

«18) учні – особи, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту;»;

у тексті Закону слова «професійна (професійно-технічна)» в усіх відмінках замінити словом «професійна»;

29) пункт 2 частини четвертої статті 38 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (Голос України, 2020 р., № 141-142 із наступними змінами) викласти у такій редакції: «2) ближче, ніж за 500 (п'ятсот) метрів до закладів освіти усіх рівнів, типів і форм власності;»;

30) у частинах другій і п'ятій статті 20 Закону України «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» (Голос України, 2020 р., № 196 із наступними змінами) слова «(професійно-технічної)» виключити.

6. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 6 місяців з дня набрання чинності цього Закону:

забезпечити затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, положення про центри розвитку професійної освіти;

затвердити зразок свідоцтва на керування транспортного засобу відповідної категорії (крім руху на вулично-дорожній мережі), яке видається закладом професійної освіти здобувачам професійної освіти для проходження ними виробничої практики;

2) протягом одного року з дня набрання чинності цього Закону:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

забезпечити створення в кожній області центрів розвитку професійної освіти державної форми власності шляхом реорганізації

мережі науково-методичних (навчально-методичних) центрів (кабінетів) професійної (професійно-технічної) освіти;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

3) з метою оптимізації процесу передачі майна закладів професійної освіти з державної у комунальну власність приймає рішення про передачу єдиних майнових комплексів закладів професійної освіти з державної у комунальну власність без врахування зауважень суб'єктів, які не визначені частиною третьою статті 4 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності».

Голова Верховної Ради

України